

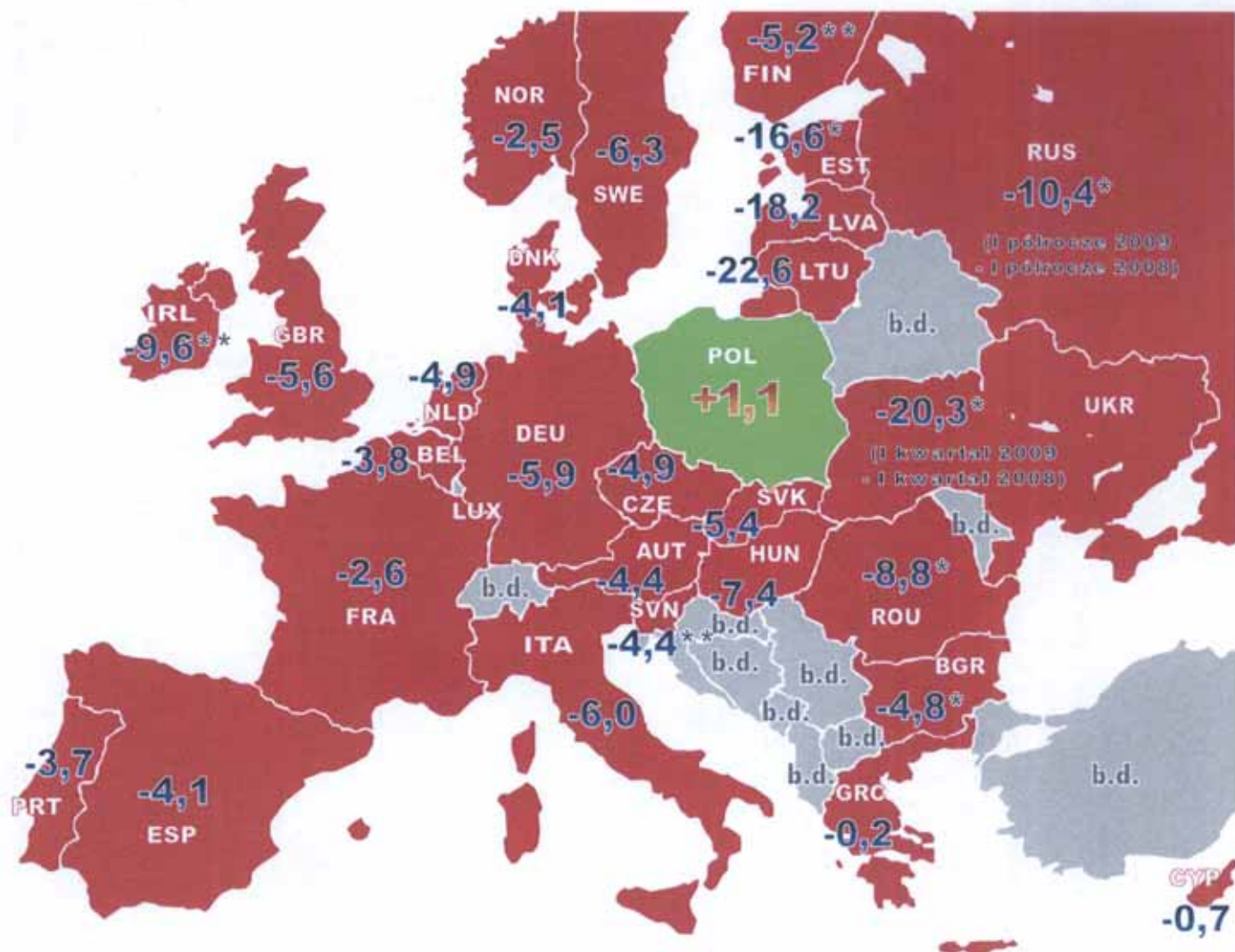

Od transformacji do modernizacji

**Konferencja podsumowująca 2 lata rządu PO-PSL
20–21 listopada 2009 r.**

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

PKB w Europie: II kwartał dane dla Polski: GUS

spadek PKB
w II kw. '09
(II kw. '09 – II kw. '08)

** prognozy Komisji
Europejskiej

* dane
nieodsezonowane
(nsa); krajowe urzędy
statystyczne

wzrost PKB
w II kw. '09
(II kw '09 – II kw '08)

PANEL GŁÓWNY: „Wzmocnienie gospodarki w dobie światowego kryzysu”

Działania rządu PO-PSL zbiegły się w czasie z jednym z największych w historii, światowym kryzysem gospodarczym. Jednak polska gospodarka okazała się niezwykle odporna na kryzys. Nasz kraj będzie najprawdopodobniej jedynym krajem w Europie, który przejdzie przez światowy kryzys gospodarczy „suchą stopą” — odnotowując wzrost gospodarczy. Poza tym należymy do krajów o najniższym poziomie bezrobocia. Działania rządu, takie jak reforma emerytur pomostowych, wzmocnienie wiarygodności Polski na rynkach międzynarodowych, rozwiązania antykryzysowe związane z rynkiem pracy czy duży program prywatyzacji dodatkowo wzmacniają fundamenty polskiej gospodarki. W pierwszych miesiącach 2009 r. udało się ustabilizować i obronić polską walutę.

Już w listopadzie 2008 r. rząd przygotował **Plan Stabilności i Rozwoju**, którego celem było wzmocnienie polskiej gospodarki wobec światowego kryzysu finansowego i stabilizacja systemu bankowego. W ramach planu m.in.:

- **podwyższono gwarancje zabezpieczające wypłacalność** depozytów bankowych Polaków do 50 tys. euro, czyli — zgodnie z obecnym kursem euro — do ok. 210 tys. złotych (obowiązuje od 13 grudnia 2008 r.);
- **przeprowadzono oszczędności w budżecie** państwa, dzięki czemu znaleziono dodatkowe 21,1 mld zł (zapisane w nowelizacji budżetu);
- **podwyższono limit gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa** do 40 mld zł, a następnie do 55 mld zł, co oznacza większą dostępność kredytów dla przedsiębiorstw (zapisane w ustawie budżetowej);

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

- **uruchomiono dopłaty do kredytów mieszkaniowych** dla osób, które ze względu na utratę pracy nie są w stanie spłacać kredytów zaciągniętych na zakup własnego mieszkania (obowiązuje od 5 sierpnia 2009 r.);
- **dokapitalizowano Bank Gospodarstwa Krajowego** kwotą 3,7 mld zł, dzięki czemu wzmocniono system gwarancji i poręczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw (obowiązuje od 15 maja 2009 r.);
- **wprowadzono wyższą ulgę inwestycyjną** (do 100 tys. euro) dla nowo zakładanych firm (obowiązuje od 22 maja 2009 r.);
- **zniesiono ograniczenia w pozyskiwaniu zaliczek** m.in. dla firm, które starają się o dotacje z UE (obowiązuje od 12 lutego 2009 r.);
- **uchroniono Polaków przed niekontrolowanym wzrostem cen energii** — dzięki decyzji URE oraz MSP w kieszeniach obywateli pozostało 1,5 mld zł;
- **umożliwiono zaliczanie do kosztów podatkowych wydatków na prace badawcze** (obowiązuje od 22 maja 2009 r.).

W sierpniu 2009 r. wszedł w życie rządowy Pakiet Antykryzysowy, wypracowany wspólnie ze związkami zawodowymi i pracodawcami. W ramach pakietu m.in.:

- **wydłużono okres rozliczeniowy do 24 miesięcy, co pozwala bardziej elastycznie gospodarować czasem pracy zatrudnionych;**

- **wprowadzono elastyczny czas pracy, czyli stosowanie przez przedsiębiorcę różnych godzin rozpoczynania i kończenia pracy, co pozwala firmie dostosować czas pracy do aktualnych potrzeb przedsiębiorstwa;**
- **wprowadzono ograniczenia w stosowaniu umów na czas określony, zgodnie z którymi pracodawca może zawierać ten rodzaj umowy przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące;**
- **wprowadzono dopłaty do pensji, co oznacza, że w sytuacji, gdy pracodawca obniży pracownikowi wymiar czasu pracy oraz wynagrodzenie, różnica będzie mogła zostać pokryta częściowo przez państwo;**
- **wprowadzono dopłaty do szkoleń, dzięki czemu, w sytuacji przestoju w firmie, pracodawca będzie mógł przenieść pracowników na pół etatu i wysłać na szkolenia ze stypendium w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.**

Wprowadzono **program wspierający polskie firmy**, prowadzony przez Agencję Rozwoju Przemysłu, o wartości 5 mld zł. Program jest skierowany w pierwszym rzędzie do przemysłu zbrojeniowego. A także nastawiony na wsparcie innowacyjności firm na lokalnie zagrożonych rynkach pracy, przemysłu koksowniczego i transportu kolejowego.

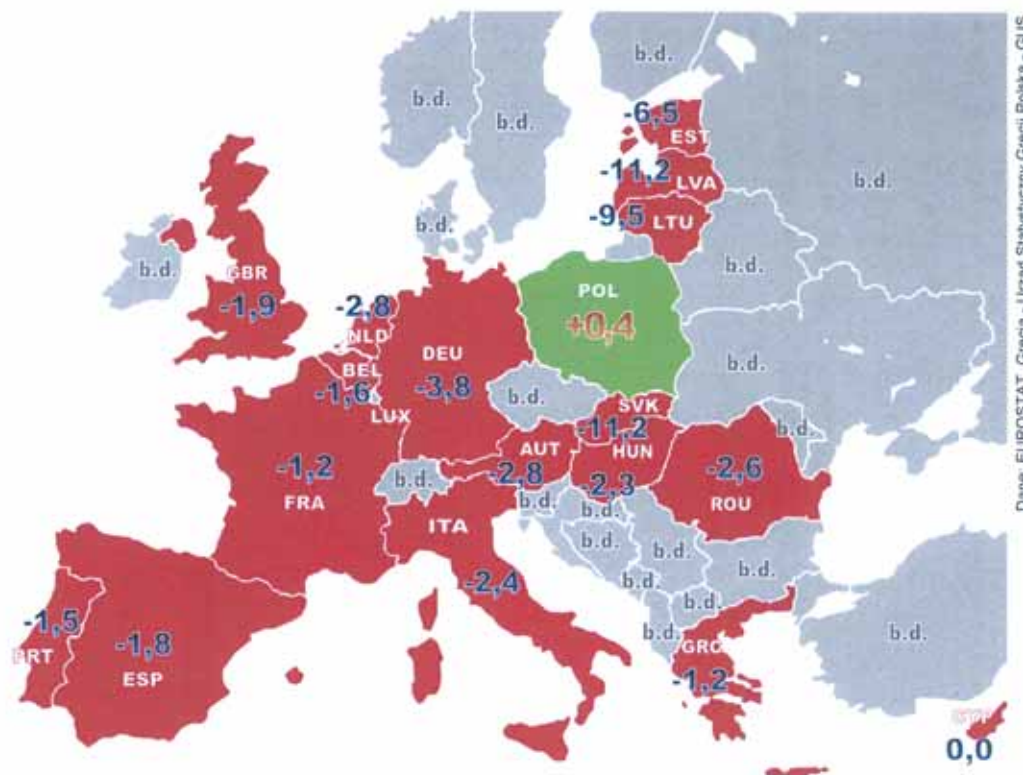
Niezależnie od realizacji **Planu Stabilności i Rozwoju** oraz **Pakietu Antykrzysowego**, rząd PO-PSL wprowadził szereg zmian wzmacniających naszą gospodarkę i poprawiających kondycję finansów publicznych. Należą do nich:

- **wdrożenie reformy emerytur pomostowych — która w znaczący sposób poprawi kondycję finansów publicznych**

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

- uzyskanie dostępu do Elastycznej Linii Kredytowej — dzięki któremu rząd mógł przeprowadzić interwencję na rynku walutowym i powstrzymać niebezpieczną deprecjację złotego
- program przyspieszonej prywatyzacji, dzięki któremu w ciągu dwóch lat budżet zostanie zasilony kwotą 36,7 mld zł.
- nowelizacja ustawy o finansach publicznych, przyjęta przez rząd w październiku 2008 r., porządkująca strukturę finansów publicznych

PKB w Europie: I kwartał

spadek PKB
w I kw. '09
(I kw '09 – IV kw '08)

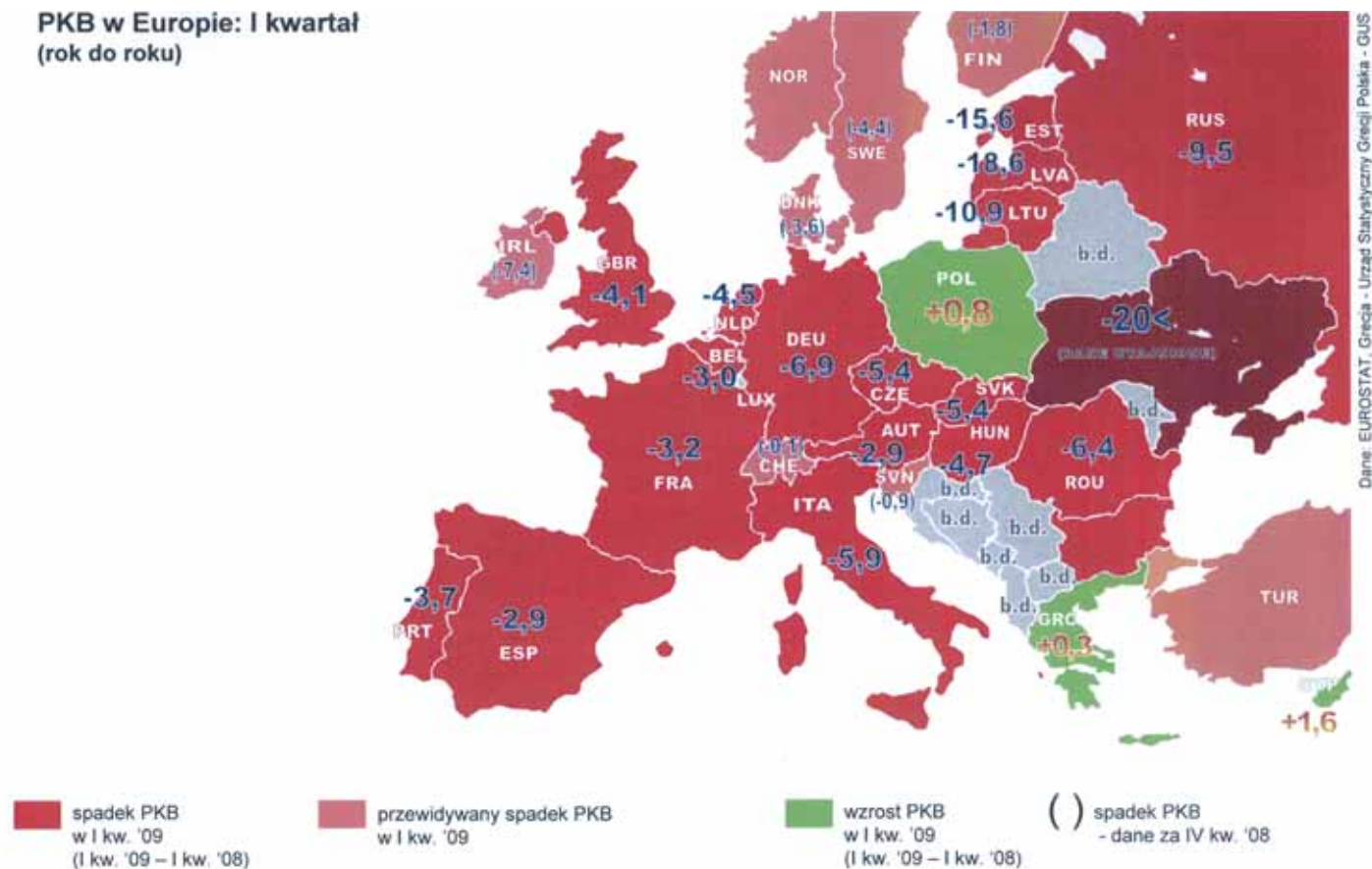
wzrost PKB
w I kw. '09
(I kw '09 – IV kw '08)

nsformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

ansformacji
modernizacji

PKB w Europie: I kwartał (rok do roku)

PANEL I: „Wykorzystanie funduszy unijnych”

Polska jest liderem w pozyskiwaniu funduszy unijnych. Według najnowszych danych Komisji Europejskiej Polska najlepiej spośród wszystkich krajów UE korzysta z pieniędzy **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** oraz **Funduszu Spójności**. Po uwzględnieniu wszystkich wniosków, Polska znajduje się na pierwszym miejscu (z kwotą ok. 1,6 mld EUR), na kolejnych miejscach plasują się Niemcy (ok. 1 mld EUR) oraz Hiszpania (ok. 737 mln EUR).

Tak skuteczne pozyskiwanie funduszy unijnych jest możliwe, dzięki szybkiemu nadrobieniu zaległości oraz uproszczeniu procedur. W ciągu miesiąca od objęcia **władzy rząd sfinalizował negocjacje z Komisją Europejską programów** na lata 2007–2013, w tym największego w Europie — PO Infrastruktura i Środowisko. Usunięto bariery utrudniające sięganie po środki unijne, głównie poprzez zmiany prawa z zakresu ochrony środowiska oraz zamówień publicznych.

Maksymalnie **uproszczono procedury ubiegania się o unijne dotacje**. Dzięki zainicjowanej przez ministerstwo akcji „Proste Fundusze” udało się wprowadzić w życie wiele usprawnień i ułatwień, wiele z nich to pomysły samych beneficjentów, z którymi rozpoczęto bliską współpracę.

Duże znaczenie dla przyspieszenia tempa pozyskiwania funduszy unijnych ma **pakiet anty kryzysowy MRR**, czyli m.in. udzielanie zaliczek przedsiębiorcom, skrócenie procedur pozyskiwania pieniędzy z UE, zmiana w sposobie przekazywania dotacji rozwojowej samorządom, wprowadzenie nagród za efektywność instytucji zaangażowanych w wdrażanie unijnej pomocy oraz przyspieszenie zwrotu wydatków w przypadku tzw. dużych projektów.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

Fundusze strukturalne z okresu 2004—2006 — 8,6 mld euro — wykorzystaliśmy w całości (**102 %**). Dzięki nim wybudowano lub wyremontowano 5 tys. km dróg, 636 km torów kolejowych, ponad 10 tys. km sieci kanalizacyjnych, wsparto prawie 13 tys. przedsiębiorców, ponad 610 tys. uczniów skorzystało z unijnych stypendiów oraz odrestaurowano wiele historycznych i zabytkowych obiektów.

W latach 2007 — 2013 Polska ma do wydania rekordową sumę pieniędzy z UE — **67 mld euro** (ok. 280 mld zł). Dotychczas z tej kwoty rozdysponowaliśmy 22%, a wartość wniosków o dofinansowanie osiągnęła 217,5 mld zł. **Przy takim tempie i tak dużym zainteresowaniu wsparciem z funduszy, w wielu dziedzinach pieniądze na konkursy wyczerpią się już w 2011 r.** Na inwestycje współfinansowane z funduszy UE, których łączna wartość wynosi ponad 86 mld zł, **wydaliśmy już 16,2 mld zł.** Jest to niezwykle dynamiczny proces — z tygodnia na tydzień kwoty te zwiększają się o kilka miliardów. W 2009 r. wydamy tyle, ile zaplanowaliśmy. W roku następnym — 24 mld zł.

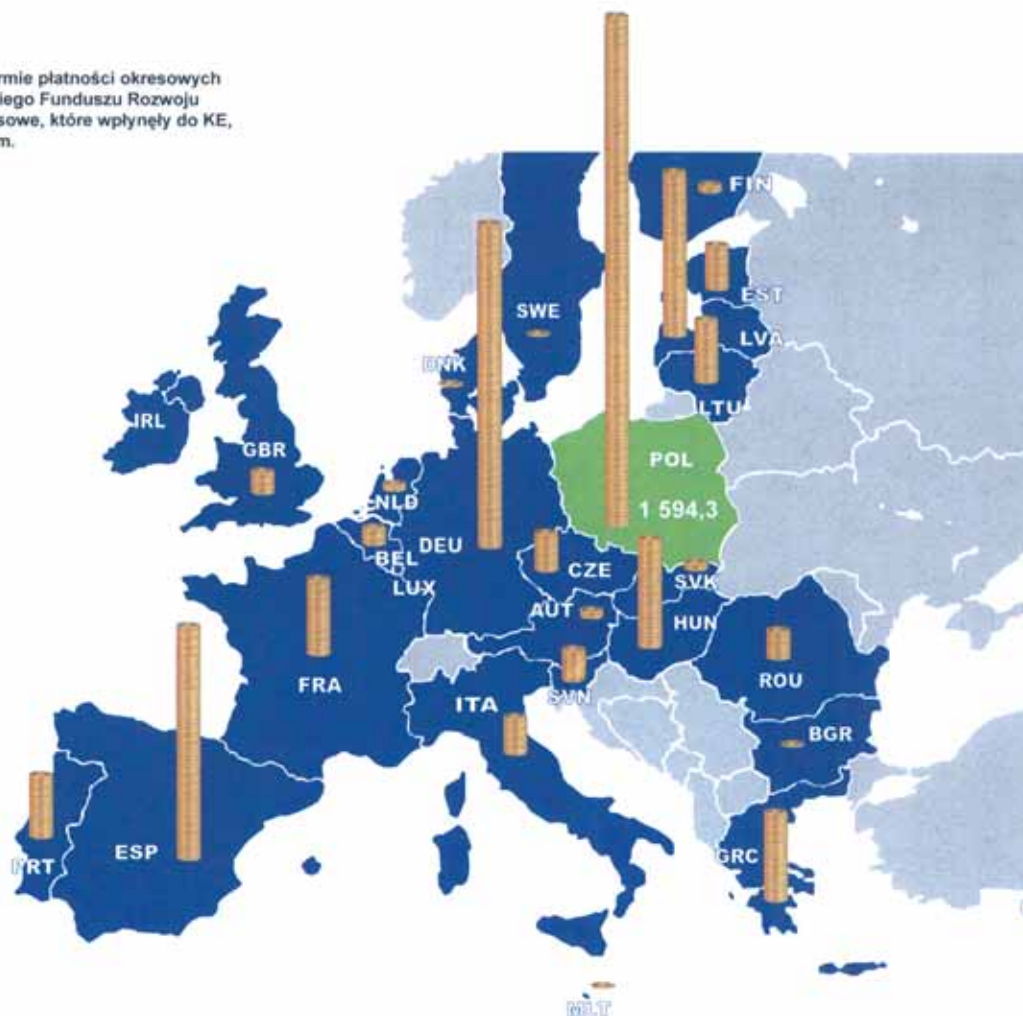
Środki unijne

Wartość środków przekazanych przez KE w formie płatności okresowych w ramach Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz wniosków o płatności okresowe, które wpłynęły do KE, ale nie zostały jeszcze zrefundowane państwom.

Dane w mln euro

z dn. 27 października 2009 r.

Austria – 28,0
 Belgia – 59,8
 Bułgaria – 4,1
 Cypr – 8,0
 Czechy – 124,6
 Dania – 3,1
 Estonia – 150,6
 Finlandia – 28,1
 Francja – 251,4
 Grecja – 287,9
 Hiszpania – 737,7
 Holandia – 10,4
 Irlandia – 0,0
 Litwa – 524,1
 Luksemburg – 0,0
 Łotwa – 208,6
 Malta – 1,6
 Niemcy – 1 005,6
Polska – 1 594,3
 Portugalia – 199,2
 Rumunia – 96,9
 Słowacja – 33,8
 Słowenia – 103,4
 Szwecja – 1,2
 Węgry – 347,7
 Wlk. Brytania – 74,2
 Włochy – 121,6

transformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

PANEL II: „Przyspieszenie budowy dróg i autostrad”

Od wielu lat budowa dróg i autostrad napotykała na jedną kluczową barierę: biurokrację. Inwestycje blokowały ciągnące się latami procedury związane np. z decyzjami środowiskowymi, wysiedleniami czy przetargami. Dlatego na początku kadencji rząd zajął uproszczeniem i uporządkowaniem przepisów. W efekcie ogłoszono już wszystkie przetargi na autostrady zawarte w rządowym programie do 2012 roku.

Już od września 2008 r. **obowiązuje nowa specustawa drogowa**, dzięki której proces budowy uległ znacznemu skróceniu, a nieruchomości pod inwestycje pozyskiwane są dużo sprawniej. Ustawa zlikwidowała dwie decyzje (o ustaleniu lokalizacji drogi i o pozwoleniu na budowę), zastępując ją jedną (o zezwoleniu na realizację inwestycji). Nowe przepisy wprowadziły zachęty dla właścicieli do wcześniejszego wydania nieruchomości. Jeśli właściciel opuści nieruchomość w terminie 30 dni, odszkodowanie, które otrzymuje, zwiększy się o 5 proc. Dodatkowo właściciele nieruchomości z zabudową otrzymują po 10 tys. zł. na pokrycie dodatkowych wydatków, np. związanych z przeprowadzką. Ustawa wprowadziła także sankcje dla organu, który zwleka z podjęciem decyzji.

Rząd wprowadził także **zmiany w prawie zamówień publicznych**. Od 24 października 2008 r. obowiązują przepisy, które umożliwiają m.in. dokonywanie korekt w treści ogłoszenia. Dzięki temu niemożliwe jest już zaskarżanie korzystnych ofert ze względu na drobne pomyłki pisarskie. W przeszłości blokowało ono wiele inwestycji, opóźniając rozpoczęcie budowy nawet o kilkanaście lat.

Kolejną zmurą drogowców były bariery związane z ochroną środowiska. Rząd przyjął nowe przepisy, dzięki którym **wszystkie inwestycje infrastrukturalne spełniają wymagania środowiskowe UE**. Gdyby nowe prawo, które weszło w życie 15 listopada 2008 r. nie zostało przyjęte, Polska mogłaby stracić miliardy euro funduszy unijnych. Dodatkowo rząd opracował kompleksową prognozę oddziaływania na środowisko dla wszystkich inwestycji drogowych do 2012 r., godząc interesy ekologów i drogowców.

Gabinet PO-PSL zaproponował także **nowy model finansowania inwestycji** oparty na Krajowym Funduszu Drogowym (obowiązuje od 8 czerwca 2009 r.).

Dzięki uproszczeniu i uporządkowaniu przepisów **rząd PO-PSL jest liderem w liczbie podpisanych umów** na budowę dróg i autostrad. Dotychczas podpisano umowy na budowę **1226 km dróg krajowych, w tym na ponad 600 km autostrad oraz prawie 625 km dróg ekspresowych, obwodnic i dużych przebudów dróg**. Obecnie w budowie i przebudowie jest prawie 780 km dróg; budowanych jest 13 odcinków autostrad, 23 odcinki dróg

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

ekspresowych oraz 14 obwodnic. Od momentu powołania rządu oddano do ruchu 500 km autostrad, dróg ekspresowych, obwodnic i przebudowanych dróg. Zostały już ogłoszone wszystkie przetargi na odcinki autostrad zawarte w rządowym *Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008–2012*, które mają być gotowe na Euro 2012.

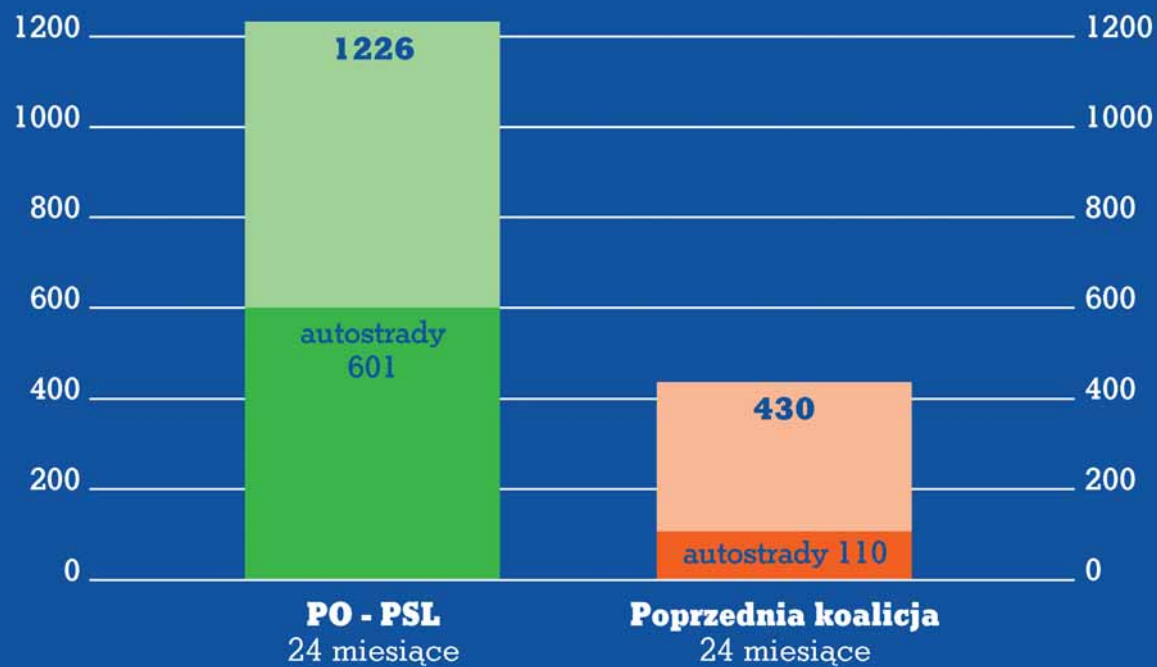
Z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji powstał również **Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008–2011**. W latach 2009–2011 na realizację zadań programu budżet państwa co roku przeznaczał będzie kwotę 1 mld zł dotacji celowej, a jednostki samorządu terytorialnego co najmniej 1 mld zł wkładu. W 2009 roku rząd zakwalifikował wnioski o dofinansowanie 1137 dróg (738 gminnych i 399 powiatowych). Program to przykład doskonałej współpracy rządowo-samorządowej. Przedsięwzięcia realizowane w ramach programu są ważnym elementem poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz czynnikiem podnoszenia atrakcyjności gospodarczej terenów i zwiększania komfortu życia mieszkańców.

Autostrady na Euro 2012

- Odcinki istniejące
- Odcinki w realizacji
- Odcinki do oddania w 2009 r.
- Odcinki na etapie przetargu
- Podpisanie umowy PPP
- Podpisanie umowy PPP. Realizacja odcinka Częstochowa - Pyrzowice 60 miesięcy od daty podpisania umowy w styczniu 2009 r.
- Gliwice - Węzeł Sośnica. Otwarcie do końca 2009 r.
- W przygotowaniu, planowana realizacja po roku 2012.

Podpisane umowy na budowę dróg krajowych (w km).

Autostrady, drogi ekspresowe, obwodnice.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

PANEL III: „Silna Polska w Europie”

Rząd podjął zdecydowane działania na rzecz przywrócenia znaczenia i roli Polski na arenie międzynarodowej. Efektem dyplomatycznej ofensywy są pozytywne dla Polski rozstrzygnięcia Rady Europejskiej, poprawa stosunków z sąsiadami, zainicjowanie projektu Partnerstwa Wschodniego, a także wybór Jerzego Buzka na szefa Parlamentu Europejskiego.

Na grudniowym szczycie UE w 2008 r. **polski rząd odniósł sukces: w wyniku negocjacji dotyczących pakietu energetyczno-klimatycznego** spełniona została większość naszych postulatów. Podczas posiedzenia Rady Europejskiej w marcu 2009 r. **Polska uzyskała 330 mln euro na projekty energetyczne. Kolejny sukces to zatwierdzenie przez UE polsko-szwedzkiego projektu Partnerstwa Wschodniego.** Rada Europejska przeznaczyła na jego realizację 600 mln euro. Celem Partnerstwa jest wielostronna współpraca UE ze wschodnimi sąsiadami. Pierwszy szczyt Partnerstwa odbył się w Pradze, 7 maja br.

Nastąpiła wyraźna poprawa stosunków z najważniejszymi sąsiadami Polski. Przywrócony został partnerski dialog z Niemcami. Premier Donald Tusk utrzymuje intensywne kontakty z kanclerz Angelą Merkel, a na szczeblu rządowym i parlamentarnym prowadzone są regularne rozmowy w kwestiach gospodarczych i unijnych oraz na temat wspólnego dziedzictwa kulturowo-historycznego. Przywrócono mechanizm polsko-niemieckich konsultacji międzyrządowych. W grudniu 2008 r. na konsultacje do Polski przyjechała kanclerz Angela Merkel i pięciu ministrów jej gabinetu.

Odblokowano także dialog polsko-rosyjski. Na obchody 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej przybył do Polski premier Władimir Putin.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

Polska utrzymuje **relacje na wysokim szczeblu, jakim są konsultacje międzyrządowe z Francją, Hiszpanią, Niemcami, a od kwietnia br. — także z Włochami**. Podczas I Polsko-Włoskich Konsultacji Międzyrządowych premierzy Donald Tusk i Silvio Berlusconi oraz członkowie rządów obu krajów rozmawiali o współpracy dwustronnej, polityce europejskiej, w tym o Partnerstwie Wschodnim, rozszerzeniu UE i bezpieczeństwie energetycznym. Odbłyły się konsultacje polsko-hiszpańskie oraz polsko-francuskie.

W lipcu 2008 r. Polska objęła roczne przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej. Dzięki inicjowanym przez Polskę spotkaniom Grupy Wyszehradzkiej i wypracowywaniu wspólnych stanowisk wzrosła pozycja naszego regionu na forum UE. Na marcowym szczycie UE Donald Tusk skupił wokół Polski kraje z Europy Środkowo-Wschodniej. Współpraca tych państw pozwoliła wywalczyć korzystne decyzje na forum Rady Europejskiej. Podczas spotkań GW i krajów bałtyckich wypracowywano wspólne stanowiska w takich kwestiach, jak: pakiet klimatyczno-energetyczny, bezpieczeństwo energetyczne i światowy kryzys finansowy. Ostatni szczyt w Wieliczce (4 czerwca br.) oficjalnie zakończył polskie przewodnictwo w GW.

Panel IV: „Kultura się liczy”

Jednym z kluczowych zagadnień, warunkujących zrównoważony wzrost gospodarczy Polski, jest rozwój kapitału społecznego, którego immanentnymi cechami są **kultura i zaufanie społeczne**. W tym kontekście pojawia pytanie o bariery tego rozwoju. Zarówno realne jak i mentalne powody **wykluczenia z uczestnictwa w kulturze** czy spadek **zaufania do instytucji kultury**. Zarysowanie powodów i obszarów wykluczenia (np. przestrzennemu, technologicznemu, biograficznemu, czy ekonomicznemu) musi skutkować przeciwdziałaniem wykluczeniu co opiera się na **szerokim dostępie do technologii informacyjnych i komunikacyjnych**, internetyzacji bibliotek czy udostępnianiu zdigitalizowanego dziedzictwa.

Oznacza to stworzenie mechanizmów poprawiających szeroko rozumianą dostępność do usług publicznych. Pierwszoplanowe jest tworzenie nowoczesnych, wielofunkcyjnych placówek kulturalnych umożliwiających równy dostęp do kultury np. przez zmiany w formułach działania oraz poprawę infrastruktury (w tym informatycznej) domów kultury i bibliotek publicznych tak aby stały się nowoczesnymi centrami dostępu do kultury i informacji.

Działania te mają inspirować do zmian w społeczno kulturalnym życiu środowisk lokalnych — do uruchomienia poprzez kulturę nowych relacji społecznych. Skuteczność takiego działania opiera się na **edukacji świadomych** obywateli oraz wspieraniu rozwoju istniejących lokalnych inicjatyw.

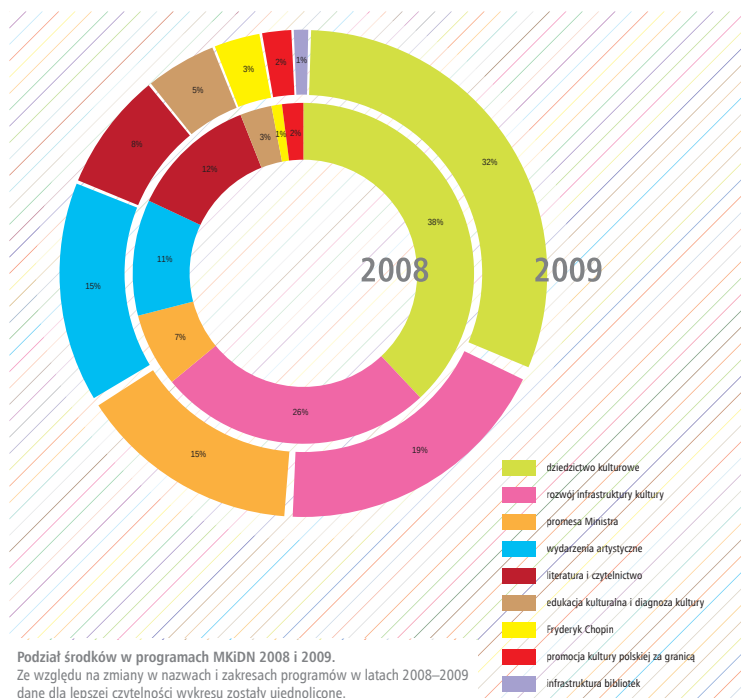
Istniejący **potencjał kreatywny i kulturowy** jest ważnym czynnikiem rozwoju społeczno-ekonomicznego lecz wymaga prowadzenia edukacji kulturalnej i medialnej, sprzyjających warunków dla twórczości artystycznej i budowy infrastruktury kultury. Wyjątkowego znaczenia w tym kontekście nabrały możliwości finansowania projektów inwestycyjnych w kulturze ze środków europejskich pochodzących z funduszy strukturalnych i zasobów finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

Rzetelna informacja i odpowiednia polityka audiowizualna wpływają na jakość i wolność debaty publicznej a także postawy i wartości społeczne.

Budowa zaufania do instytucji publicznych w tym wspieranie inicjatyw społecznych a także udział organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych poprawia dostępność usług, umożliwia dialog społeczny i wpływa na kreowanie pozytywnego wizerunku Polski w środowisku międzynarodowym.

We wrześniu odbył się **Kongres Kultury Polskiej**. Pakiet rozwiązań, które były przedmiotem dyskusji na kongresie jest podstawą działań na najbliższe miesiące. W porozumieniu ze środowiskami twórczymi i zgodnie z ich potrzebami powstanie nowa ustawa medialna, przygotowana przez Komitet Obywatelski Mediów Polskich, która da gwarancje realizacji misji publicznej.

PANEL V: „Solidarność pokoleń: seniorzy”

Obowiązkiem rządu jest zapewnienie ciągłości wypłat rent i emerytur. Będzie to możliwe tylko pod warunkiem dokończenia zapoczątkowanej jeszcze w latach 90. ubiegłego stulecia reformy emerytalnej. Dlatego rząd PO — PSL rozpoczął wdrażanie projektu zmian w systemie emerytalnym, których głównym elementem jest **reforma emerytur pomostowych**.

Od początku 2009 r. obowiązują nowe zasady dotyczące przyznawania i wypłacania emerytur pomostowych. O przyznaniu takiej emerytury decydują kryteria medyczne. „Pomostówki” przysługują pracownikom, którzy urodzili się po 31 grudnia 1948 r. i wykonywali pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez co najmniej 15 lat. Na emeryturę pomostową można przejść dopiero wtedy, gdy osiągnie się odpowiedni wiek: 55 lat (kobiety) i 60 lat (mężczyźni).

Przyjęto program „**Solidarność pokoleń 50+**”. Zadaniem programu jest wydłużenie aktywności zawodowej pracowników po 50-tym roku życia. Na pakiet rozwiązań zwiększających zatrudnienie złożą się m.in.: obniżenie kosztów pracy związanych z zatrudnieniem pracowników „50+”, zmiana systemu szkoleń i podnoszenia kwalifikacji oraz wprowadzenie elastycznych form zatrudnienia. Obniżenie kosztów pracy będzie polegało na zwolnieniu pracodawców z opłacania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, za osoby w wieku przedemerytalnym (55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn). Ponadto pracodawcy będą czasowo zwolnieni z odprowadzania składek, w przypadku zatrudnienia osób bezrobotnych w wieku „50+”.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

Obok reformy emerytur pomostowych w styczniu 2009 r. rząd wprowadził niezbędne przepisy, dzięki którym **możliwa jest wypłata świadczeń ze środków zgromadzonych w Otwartych Funduszach Emerytalnych** (okresowa, dożywotnia emerytura kapitałowa). Wypłata emerytur kapitałowych, rozpoczęta w 2009 r., na razie trafia wyłącznie do kobiet. Mężczyźni, ze względu na wyższy o 5 lat wiek emerytalny, po raz pierwszy otrzymają to świadczenie w 2014 r.

Rząd przyjął także nowe przepisy, zgodnie z którymi opłaty pobierane przez OFE powinny zostać obniżone z 7 do 3,5 proc. Dzięki temu **w kieszeniach ubezpieczonych tylko w 2010 r. zostanie ponad 700 mln zł**. Obecnie OFE od każdej składki płaconej przez ubezpieczonego pobierają opłatę wynoszącą maksymalnie 7 proc. Oznacza to, że od każdego 1000 zł wpłacanego na przyszłą emeryturę 70 zł trafia do OFE, a 930 zł na konto ubezpieczonego. Po zmianach zaproponowanych przez rząd do Funduszy trafiałoby 35 zł, a na konto ubezpieczonego — 965 zł.

PANEL VI: „Konkurencyjny system nauki i szkolnictwa wyższego”

Naukę i szkolnictwo wyższe czekają spore zmiany. Rząd przyjął dwa pakiety rozwiązań: **„Budujemy na wiedzy — reforma nauki dla rozwoju Polski”** oraz **„Partnerstwo dla wiedzy”**, które mają stanowić istotny element w budowie kapitału intelektualnego Polaków. Działaniom systemowym towarzyszy konsekwentna polityka finansowa — w 2009 roku o 23% zwiększono **nakłady na naukę**. Znaczący wzrost zaplanowano również na 2010 rok.

Pakiet pięciu ustaw reformujących naukę obejmuje ustawy o: zasadach finansowania nauki, Polskiej Akademii Nauk, Instytutach Badawczych, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowym Centrum Nauki. Reforma wprowadza **nowy model finansowania nauki na zasadach konkurencyjności, jakości i transparentnych procedur**, a także nowy system oceny jakości pracy jednostek naukowych. Uruchomione zostanie Narodowe Centrum Nauki, czyli zewnętrzna agencja dystrybuująca fundusze na tzw. badania podstawowe. Będzie ona zobowiązana do przeznaczania **minimum 20 proc. wszystkich grantów na badania początkujących naukowców**. Dotychczasowe jednostki badawczo-rozwojowe zostaną przekształcone w instytuty badawcze, podlegające ścisłym zasadom oceny jakości oraz systematycznemu audytowi. Podstawowym zadaniem instytutów będzie **realizowanie badań i prac rozwojowych na potrzeby gospodarki** oraz transfer najnowszych technologii do przemysłu. Teraz pakietem powyższych ustaw zajmuje się parlament.

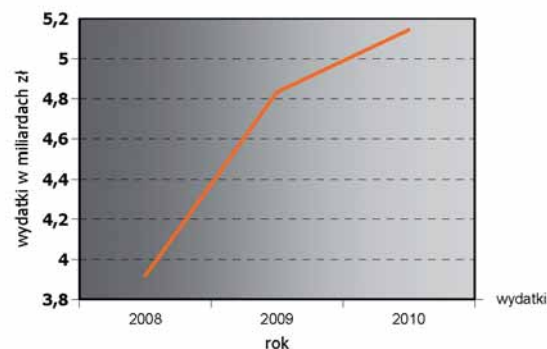
Reforma zmieniająca funkcjonowanie szkolnictwa wyższego przewiduje m.in. wprowadzenie projakościowego modelu finansowania uczelni, uproszczenie ścieżki kariery naukowej, połączenie świata akademickiego z rynkiem pracy oraz otwarcie uczelni świat. Zwiększy się autonomia programowa szkół wyższych. Najlepsze z nich otrzymają pełną swobodę w tworzeniu **autorskich, innowacyjnych i interdyscyplinarnych programów studiów**. Finansowanie szkolnictwa wyższego w większym niż dotychczas stopniu będzie zależeć

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

od jakości kształcenia studentów i badań naukowych. Coraz więcej funduszy ma być rozdzielane w drodze konkursów i kierowane do najlepszych jednostek. Przewidziano także przejrzyste procedury konkursowe na stanowiska w uczelniach i większe otwarcie na naukowców z zagranicy. Wyeliminowana zostanie możliwość zatrudniania pracowników naukowych na kilku uczelniach. Zakazana będzie podległość służbowa, która mogłaby powodować stronnictwo decyzyjne i nieobiektywne oceny naukowe.

Wyłaniane i dodatkowo finansowane będą **Krajowe Naukowe Ośrodki Wiodące** (KNOW-y), co oznacza pierwszy krok w kierunku stworzenia w Polsce uczelni wyróżniających się jakością badań naukowych i dydaktyki w skali Europy. Szczególnie premiowane będą szkoły wyższe współpracujące z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uproszczona ma być procedura ubiegania się o **stopień doktora habilitowanego**, która w większym stopniu skoncentruje się na realnych osiągnięciach i dorobku naukowym. Młodzi naukowcy, zwłaszcza doktoranci, zyskają wiele ułatwień w realizacji kariery naukowej oraz nowe formy specjalnych stypendiów. Zmieni się **system pomocy materialnej dla studentów**, uproszczona będzie procedura udzielania **kredytów studenckich**, aby mogli z nich korzystać także **najubożsi**. Określony zostanie **katalog bezpłatnych usług dla wszystkich studentów** (uczelni publicznych i niepublicznych). Dodatkowo prawa studenta chronić będzie obowiązkowa **umowa z uczelnią**.

Porównanie wydatków na naukę na lata 2008-2010

Panel VII: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego”

Polski sektor energetyczny stoi przed poważnymi wyzwaniami, takimi jak rosnące zapotrzebowanie na energię, niewystarczająca i przestarzała infrastruktura, uzależnienie od zewnętrznych dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz zobowiązania związane z ochroną środowiska. W odpowiedzi rząd opracował dokument **„Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”**, gdzie zapisano m.in. odtworzenie zdolności produkcyjnych kopalń węgla kamiennego i brunatnego, budowę terminalu LNG oraz budowę co najmniej dwóch elektrowni jądrowych.

„Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” wskazuje sześć priorytetowych kierunków rozwoju. Są to: poprawa efektywności energetycznej, wzrost bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacja struktury wytwarzania, m.in. poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej, zwiększenie wykorzystania źródeł odnawialnych, rozwój konkurencyjnych rynków, a także ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko. Dla każdego z nich sformułowane zostały cele szczegółowe i działania wykonawcze.

Bezpieczeństwo energetyczne Polski ma być oparte o **własne zasoby surowców**, w szczególności węgla kamiennego i brunatnego. Dla odtworzenia zdolności produkcyjnych w górnictwie węgla kamiennego zwiększono nakłady inwestycyjne, w tym także na udostępnienie nowych złóż i unowocześnienie parku maszynowego. Rząd podjął decyzję o udzieleniu górnictwu węgla kamiennego w 2010 r. 400 mln zł z budżetu państwa na inwestycje początkowe.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

Dzięki budowie **terminalu LNG w Świnoujściu** od 2014 r. do Polski będzie mogło docierać 5 mld m³ gazu rocznie. W czerwcu 2009 r. weszła w życie specjalna ustawa rządowa, dzięki której uproszczone i skrócone zostały procedury związane z budową terminalu. W tym samym miesiącu podpisano też umowę na dostawy gazu z QatarGas. W lipcu wydano pozwolenie na budowę części lądowej, a jesienią zostanie wydane pozwolenie na budowę części morskiej. Zakończenie inwestycji zaplanowano najpóźniej na przełomie 2013 i 2014 r.

Rządowa uchwała ze stycznia 2009 r. zakłada budowę co najmniej **dwóch elektrowni jądrowych**. Powołano Pełnomocnika Rządu ds. Polskiej Energetyki Jądrowej, który rozpoczął prace nad przygotowaniem programu budowy elektrowni. Przynajmniej jedna z dwóch planowanych polskich elektrowni jądrowych powinna zacząć działać do 2020 r. Budowa takich elektrowni w Polsce nie wyklucza zaangażowania w podobne inwestycje poza granicami kraju.

Kolejnym elementem „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku” jest **rozbudowa magazynów gazu i ropy**. Obecnie trwają prace nad rozbudową magazynów gazu w Wierzchowicach, Mogilnie, Strachocinie i Husowie. Rozpoczęto także prace nad budową magazynów w Kosakowie, Bonikowie i Daszewie. Planowane inwestycje mają na celu zwiększenie pojemności magazynowej gazu w Polsce z obecnych 1,66 do 2,36 mld m³ w pierwszym etapie, a ostatecznie do 3,80 mld m³. Magazyny na ropę naftową i paliwa powstaną w rejonie miejscowości Kosakowo. Obecnie trwają prace projektowe.

Do 2013 r. ukończona zostanie **budowa kopalni gazu** Lubiatów — Międzychód Grotów, na którą rozstrzygnięto przetarg o wartości ok. 1,5 mld zł. Trwa także rozbudowa **połączenia gazowego z RFN w Lasowie**. Połączenie to może posłużyć do przesyłania potencjalnych dostaw awaryjnych. Po rozbudowie przepustowość przesyłu gazu zostanie zwiększona z 0,9 do 2 mld m³.

PANEL VIII: „Pakiet na rzecz przedsiębiorczości”

Pakiet, którego celem jest ułatwienie i uproszczenie działalności gospodarczej oraz wspieranie przedsiębiorczości, składa się z ponad 20 ustaw. W pierwszym etapie zmian najważniejszym projektem było **wprowadzenie tzw. jednego okienka**, w drugim kluczowe jest **ograniczenie barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców**.

W I etapie rząd m.in. wprowadził możliwość zawieszenia działalności gospodarczej na okres od miesiąca do 2 lat, podniósł próg prowadzenia pełnej księgowości w małej firmie z dotychczasowych 800 tys. euro do 1,2 mln euro, obniżył poziom obowiązkowego kapitału zakładowego w sp. z o.o. z 50 tys. zł do 5 tys. zł, a w spółce akcyjnej z 500 tys. zł do 100 tys. zł, podwyższył limit obszarów specjalnych stref ekonomicznych do 20 tys. ha i wprowadził tzw. upadłość konsumencką, uprościł założenie firmy (zasada „jednego okienka”).

W prawie podatkowym wprowadzono instrument wcześniejszego zawiadamiania przedsiębiorcy o kontroli oraz zasadę tzw. domniemanej uczciwości podatnika, która znacznie poprawiła sytuację przedsiębiorców w relacji z organami podatkowymi. Ponadto poprzez zniesienie tzw. zasady walutowości ułatwiono rozliczanie się przedsiębiorców w walutach obcych. W ramach pakietu wprowadzono także zmiany mające na celu rozwój inwestycji poprzez ułatwienie współpracy podmiotu publicznego z partnerem prywatnym przy realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Uproszczenie prawa gospodarczego jest jedynie pierwszym impulsem reformy służącej ożywieniu swobody gospodarczej. Zmiana całego systemu stanowienia prawa, kompleksowa redukcja obciążeń administracyjnych czy też unowocześnienie i standaryzacja procesu konsultacji społecznych będą najważniejszymi wyzwaniami, z którymi rząd musi zmierzyć się w ciągu najbliższych lat.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

PANEL IX: „Nowoczesna podstawa programowa polskiej szkoły”

Rząd przygotował i rozpoczął wdrażanie **nowej podstawy programowej** (www.reformaprogramowa.men.gov.pl) do każdego przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum.

W roku szkolnym 2009/2010 reforma objęła przedszkola oraz pierwsze klasy szkół podstawowych i gimnazjów. W następnym roku obejmie klasy pierwsze i drugie szkół podstawowych i gimnazjów, i tak dalej. Wdrażanie reformy programowej w liceach ogólnokształcących i zasadniczych szkołach zawodowych zakończy się za sześć lat (w 2015 roku), w technikach i liceach artystycznych w 2016 roku, zaś w liceach uzupełniających rok później.

Nowa podstawa programowa jest efektem prac zespołu uczonych, metodyków, nauczycieli oraz pracowników systemu egzaminacyjnego. Twórcy podstawy wspierali się przy jej doskonaleniu wynikami badań międzynarodowych porównujących umiejętności uczniów z wielu krajów, dziesiątkami recenzji najznamienitszych gremiów i towarzystw naukowych oraz plonem kilkumiesięcznych konsultacji publicznych. W nowej podstawie postawiono na **indywidualne podejście** w rozwijaniu zdolności i przezwyciężaniu trudności każdego ucznia.

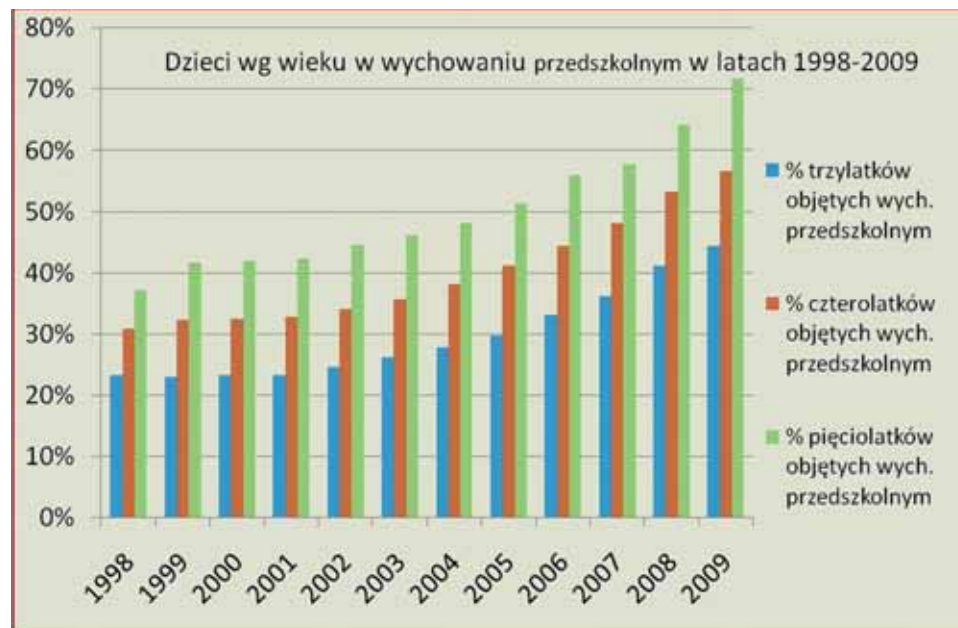
Szczególnie mocny akcent postawiono na zmianę organizacji nauczania w ostatnich dwóch latach nauki w szkołach ponadgimnazjalnych. Na przykład **historia** będzie gruntownie omawiana w jednym cyklu łączącym okres gimnazjum i pierwszej klasy szkoły ponadgimnazjalnej, a w ostatnich dwóch klasach nauczana w sposób pogłębiony lub problemowy, w zależności od zainteresowań ucznia.

Nieodłącznym elementem reformy programowej jest **obniżenie wieku szkolnego** (www.radosnaszkola.men.gov.pl). **Program rządowy „Radosna szkoła”**, który zakłada budowę placów zabaw oraz świetlic, będzie kosztował 2,5 mld zł do 2014 roku. W kwietniu 2009 r. weszła w życie rządowa nowelizacja ustawy o systemie oświaty. Wprowadziła objęcie obowiązkiem szkolnym 6-latków, **upowszechnienie wychowania przedszkolnego** dla dzieci w wieku

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

od 3 do 5 lat, w tym obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci 5-letnich. Dzięki obniżeniu wieku szkolnego młodzi ludzie szybciej będą trafiać na rynek pracy, co, zdaniem wielu ekspertów, jest właściwą odpowiedzią na proces starzenia się społeczeństwa.

Oprócz reformy programowej polskiej szkoły rząd zdecydował o istotnym **podniesieniu wynagrodzeń nauczycieli**. Już w budżecie na 2008 r. zapisano wzrost wynagrodzeń o 10 proc. W 2009 r. wszystkim nauczycielom, bez względu na stopień awansu zawodowego, pensje wzrosły o kolejne 10 proc. (po 5 proc. w styczniu i we wrześniu). W 2010 r. planowane są kolejne podwyżki. Przeciętne wynagrodzenie nauczycieli we wrześniu 2010 roku będzie wyższe o 30 proc. od wynagrodzenia z roku 2007, a najmłodsi nauczyciele otrzymywać będą o prawie 60% wyższe wynagrodzenie. Podwyższanie płac nauczycieli będzie kontynuowane także w 2011 roku w wysokości zależnej od uwarunkowań budżetowych, jednak z zamiarem osiągnięcia w latach 2007–2012 wzrostu w łącznej wysokości średnio o 50%.

PANEL X: „System opieki zdrowotnej”

Rząd przygotował **pakiet siedmiu ustaw zdrowotnych**, które miały polepszyć sytuację pacjenta, zwiększyć dostęp do usług medycznych oraz poprawić kondycję finansową polskich szpitali i innych zakładów opieki zdrowotnej. Niestety, trzy kluczowe ustawy: o zakładach opieki zdrowotnej, o pracownikach zakładów opieki zdrowotnej oraz przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia, zostały zawetowane. W odpowiedzi rząd przygotował tzw. plan B, czyli program „**Ratujemy polskie szpitale**” i wprowadził przepisy chroniące szpitale przed taką egzekucją komorniczą, która mogłaby doprowadzić do bankructwa.

Kluczowa ustawa o zakładach opieki zdrowotnej zakładała oddłużenie szpitali oraz ułatwienie przekształcania ZOZ w spółki prawa handlowego nie weszła w życie. Jest wiele przykładów świadczących, że szpitale działające w oparciu o kodeks spółek handlowych radzą sobie lepiej — np. Centrum Medyczne „Olmedica” w Olecku, NZOZ „Szpital w Puszczykowie im. prof. S. T. Dąbrowskiego sp. z o.o.” czy „Pro Medica” w Elku. Po zawetowaniu ustawy Ministerstwo Zdrowia przygotowało program „Ratujemy polskie szpitale” (www.ratujemyszpitala.pl), umożliwiający udzielanie pomocy finansowej samorządom, które zdecydują się na przekształcenie szpitali. Udział w programie zadeklarowało już ok. 100 samorządów.

By pomóc szpitalom w trudnej sytuacji finansowej **do projektu ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wprowadzono poprawki**, pozwalające zaskarżyć do sądu wysokość wynagrodzeń komorniczych. Szpitale będące w trudnej sytuacji finansowej po zaskarżeniu wysokości wynagrodzenia komornika nie będą wpadać w dodatkową spiralę zadłużenia. Wprowadzono także ograniczenie wysokości egzekucji do 25% kontraktu z NFZ. Szpitale nie będą pozbawiane wszystkich pieniędzy przeznaczonych na leczenie pacjentów.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

W maju i czerwcu 2009 r. weszły w życie pozostałe ustawy z pakietu. Pierwsza z nich powołuje **rzecznika praw pacjenta** i dokładnie określa prawa pacjenta korzystającego z usług medycznych. Druga reguluje proces akredytacji w ochronie zdrowia, trzecia mówi o konsultantach w ochronie zdrowia, a czwarta umożliwia wprowadzenie w życie niezawetowanych ustaw.

Obok pakietu ustaw **rząd przyjął tzw. koszyk świadczeń zdrowotnych**. Wykaz tych świadczeń informuje pacjentów, jakie usługi medyczne będą zagwarantowane w ramach obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, a za które będą musieli częściowo zapłacić z własnej kieszeni. Świadczenia określi Minister Zdrowia w rozporządzeniu. Głównym celem koszyka jest poprawa jakości i dostępności usług medycznych.

Ministerstwo Zdrowia doprowadziło także do **zmiany tzw. algorytmu podziału środków na oddziały NFZ** (rezygnacja z kryterium dochodowego). Została znowelizowana ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym wprowadzająca nowy, sprawiedliwy model finansowania. Pieniądze przeznaczone na funkcjonowanie Państwowego Ratownictwa Medycznego zostały zwiększone już w 2008r. o 130 mln zł. W ustawie budżetowej na rok 2009 kwota przeznaczona na PRM wyniosła aż 1 730 mln zł (wzrost o blisko 400 mln zł).

Po raz pierwszy od lat **zwiększone zostało wynagrodzenia dla stażystów i rezydentów**. Wysokość wynagrodzenia lekarza stażysty wzrosła z 1403 zł w 2007 roku do 2007 zł w 2009. Lekarze rezydenci zarabiają od 3170 zł do 3890 zł (w zależności od dziedziny specjalizacji) podczas gdy w 2007 r. zarabiali 1757 zł.

Aby zachęcić młodych lekarzy do podejmowania specjalizacji (np. pediatria, anestezjologia, neonatologia), **zróznicowano wynagrodzenie dla lekarzy rezydentów**. W pierwszych 2 latach rezydentury lekarz specjalizujący się w dziedzinie priorytetowej będzie zarabiał 3602 zł, później

jego wynagrodzenie będzie wynosiło 3890 zł. Wynagrodzenie lekarzy rezydentów w zwykłych dziedzinach medycyny będzie wynosiło odpowiednio 3170 zł i 3458 zł.

Dodatkowo rząd przyjął założenia do projektu ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty, które zakładają **zniesienie stażu podyplomowego** oraz **skrócenie procesu specjalizacji**. Większy nacisk będzie położony na praktyczną naukę zawodu w trakcie studiów. Sprzyjać temu będą specjalne centra kształcenia wyposażone m.in. w nowoczesne fantomy do praktycznej nauki. Dzięki wprowadzeniu modułowego systemu specjalizacji proces uzyskiwania tytułu specjalisty zostanie znacznie skrócony.

Ministerstwo Zdrowia przygotowuje obecnie **pakiet ustaw farmaceutyczno-refundacyjnych**, które wprowadzą więcej środków do systemu opieki zdrowotnej: nowelizację ustawy prawo farmaceutyczne, która dostosowuje polskie przepisy do dyrektyw unijnych, ustawę refundacyjną, która reguluje refundację produktów leczniczych i wyrobów medycznych, ustawę o badaniach klinicznych, która określi prawa i obowiązki pacjenta, sponsora badań, badacza i dyrektora szpitala, w których wykonywane są badania, a także nowelizację ustawy o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

PANEL XI: „Wymiar sprawiedliwości”

Rozdział urzędów Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości, realizacja postulatów środowisk sędziowskich i prokuratorskich, dotyczących podwyższenia wynagrodzeń, sprawne sądy, surowe kary dla pedofilów i rozszerzenie praw ofiar — to tylko niektóre z najważniejszych działań podjętych, w trakcie dwóch ostatnich lat przez rząd.

Już 31 marca 2010 roku wejdą w życie **nowe przepisy ustawy o Prokuraturze**. Jej głównym celem jest rozdzielenie urzędów Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości. Doprowadzenie do rozdzielenia tych funkcji było jednym z priorytetów rządu Premiera Donalda Tuska. Ustawa uwalnia prokuraturę od ewentualnych wpływów politycznych oraz wzmacnia niezależność prokuratorów prowadzących oraz nadzorujących konkretne sprawy. Poza rozdzieleniem urzędów Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego znowelizowana ustawa zapewnia także m.in. gwarantującą niezależność, mocną pozycję Prokuratora Generalnego, jego kadencyjność, a także kadencyjność prokuratorów funkcyjnych. Dzięki nowym rozwiązaniom zmieni się też sposób sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego. Niezależność i pozycję ustrojową prokuratury wzmocni także nowo powołana Krajowa Rada Prokuratury. Do jej kompetencji należeć będzie m.in. wyrażanie zgody na odwołanie prokuratorów funkcyjnych przed upływem kadencji.

Kolejnym priorytetem rządu było **spełnienie podnoszonych od lat postulatów sędziów i prokuratorów dotyczących podwyższenia ich wynagrodzeń**. Dzięki podjętym działaniom, udało się nie tylko podwyższyć ich zarobki, ale i wprowadzić mechanizm łączący ich płace ze średnim wynagrodzeniem. Nowe przepisy obowiązują już od 1 stycznia 2009 r. Na nowo określone zostały mnożniki podstawy wynagrodzenia sędziów i prokuratorów. Dzięki tym działaniom ich wynagrodzenia wzrosły o kwotę co najmniej 1000 zł na każdym stanowisku. To jedna z najwyższych podwyżek od wielu lat.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

Wymiar sprawiedliwości to także **Służba Więzienna**. Jej funkcjonariusze na kompleksową nowelizację swojej ustawy czekali od 1996 r., najdłużej spośród innych służb mundurowych. Przepisy, które przyjął rząd, a nad którymi obecnie pracuje Sejm, dostosowują Służbę Więzienną do standardów obowiązujących w innych służbach mundurowych, a także do wymogów Konstytucji i prawa Unii Europejskiej. Nowe przepisy określają m.in. szczegółowe warunki stosowania środków przymusu bezpośredniego i użycia broni palnej. Na bezpośrednim wyposażeniu funkcjonariuszy Służby Więziennej znajdują się paralizatory. Pracownikowi wykonującemu zadania służbowe w stałym i bezpośrednim kontakcie z więźniami przysługiwać będą dodatkowe przywileje. Będzie to dodatek do pensji, wynoszący do 50% wynagrodzenia zasadniczego oraz ochrona przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych, zgodnie z przepisami Kodeksu karnego. Do ustawy przeniesione zostały rozwiązania obowiązujące w UE, dotyczące uprawnień socjalnych. Chodzi np. o czas służby, urlopy, czy uprawnienia związane z rodzicielstwem.

Na poprawę sytuacji w więziennictwie pozytywnie wpłynie także działający od 1 września 2009 r. **System Dozoru Elektronicznego**.

Rząd podejmuje szereg działań, aby **pomagać ofiarom przestępstw**. Choćby poprzez rozszerzenie ich uprawnień w toku procesu karnego. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt, który do procedury karnej wprowadza nową instytucję — zabezpieczenia z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Po wprowadzeniu przygotowanych zmian, sąd a w postępowaniu przygotowawczym prokurator będą mogli nałożyć na zakład ubezpieczeń obowiązek wypłaty na rzecz pokrzywdzonego jednorazowego świadczenia pieniężnego lub wypłaty okresowych świadczeń pieniężnych. Ponadto, dzięki działaniom rządu, w całym kraju powstało 16 ośrodków pomocy dla osób poszkodowanych przestępstwem. Kolejnym działaniem, które ma zwiększyć efektywności pomocy udzielanej ofiarom przestępstw jest przygotowana w Ministerstwie Sprawiedliwości nowelizacja ustawy dzięki której powstanie Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Środki z Funduszu będą przekazywane w formie dotacji organizacjom i instytucjom, które realizują określone działania na rzecz osób pokrzywdzonych, w tym np. ofiar wypadków drogowych. Otrzymane z Funduszu pieniądze będą wykorzystywane na niesienie pomocy zarówno materialnej jak i pomocy w leczeniu, czy też w uzyskaniu odszkodowania.

5 listopada 2009 r. Sejm ostatecznie uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy o Policji.

Ustawa **zaostrza kary dla pedofilów**. Wprowadza nowe typy zbrodni: 1) zgwałcenie osoby małoletniej poniżej 15 roku życia, 2) zgwałcenie kazirodczne. Czyny te będą zagrożone karą od 3 lat pozbawienia wolności. Nowe przepisy przewidują także **obligatoryjne leczenie** (terapia farmakologiczna lub psychoterapia) sprawców wymienionych wyżej zbrodni, u których stwierdzono zaburzenia preferencji seksualnych w postaci pedofilii.

Sprawny wymiar sprawiedliwości to także sprawny sąd. W najbliższym czasie zaczną działać **e-sądy**. Rozpatrywać będą — przy użyciu Internetu — proste sprawy związane głównie z zobowiązaniami gospodarczymi (np. niezapłacone rachunki). Tym samym odciążając „tradycyjne” sądy od ważniejszych spraw.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

PANEL XII: „Sprawna organizacja EURO 2012”

Rząd w pierwszych miesiącach urzędowania skupił się na nadrobieniu zaległości do przygotowania EURO 2012.

Po 734 dniach zarządzanie projektem przygotowań jest w pełni zintegrowane i usystematyzowane. Dzisiaj w ramach programu polskich przygotowań do Mistrzostw 150 instytucji realizuje 394 projekty. Wartość inwestycji związanych z EURO 2012 wynosi blisko 20 mld euro z czego 13 mld euro zapewnia rząd oraz władze lokalne. 7 mld PLN pochodzi budżetu Unii Europejskiej. Za te pieniądze modernizowane i budowane są stadiony, drogi, linie kolejowe, lotniska, hotele i centra pobytowe. Przygotowywane i wdrażane są zmiany w systemach gwarantujących bezpieczeństwo i opiekę medyczną. Zmieniane są przepisy prawa, tak aby zapewnić maksymalną ochronę interesów organizatorów i uczestników rozgrywek. Wszystkie działania obejmują zarówno inwestycje jak i to w jaki sposób Polska przyjmie setki tysięcy kibiców.

Już w lutym 2008 roku rząd poinformował o decyzji rządu o przekazaniu miastom-organizatorom **po tysiąc euro na każde krzeselko** ujęte w projektach stadionów zgłoszonych do UEFA. Dzięki temu Poznań i Wrocław otrzymają rządowe wsparcie w wysokości blisko 30 mln, a Gdańsk 40 mln euro. Budowa Stadionu Narodowego w Warszawie w całości finansowana jest z budżetu państwa. Po decyzji rządu miasta-organizatorzy wybrały ostateczne projekty stadionów i wykonawców. Zgodnie z harmonogramem budowane są obiekty w Warszawie, Wrocławiu i Gdańsku, a modernizowane w Poznaniu, Chorzowie i Krakowie.

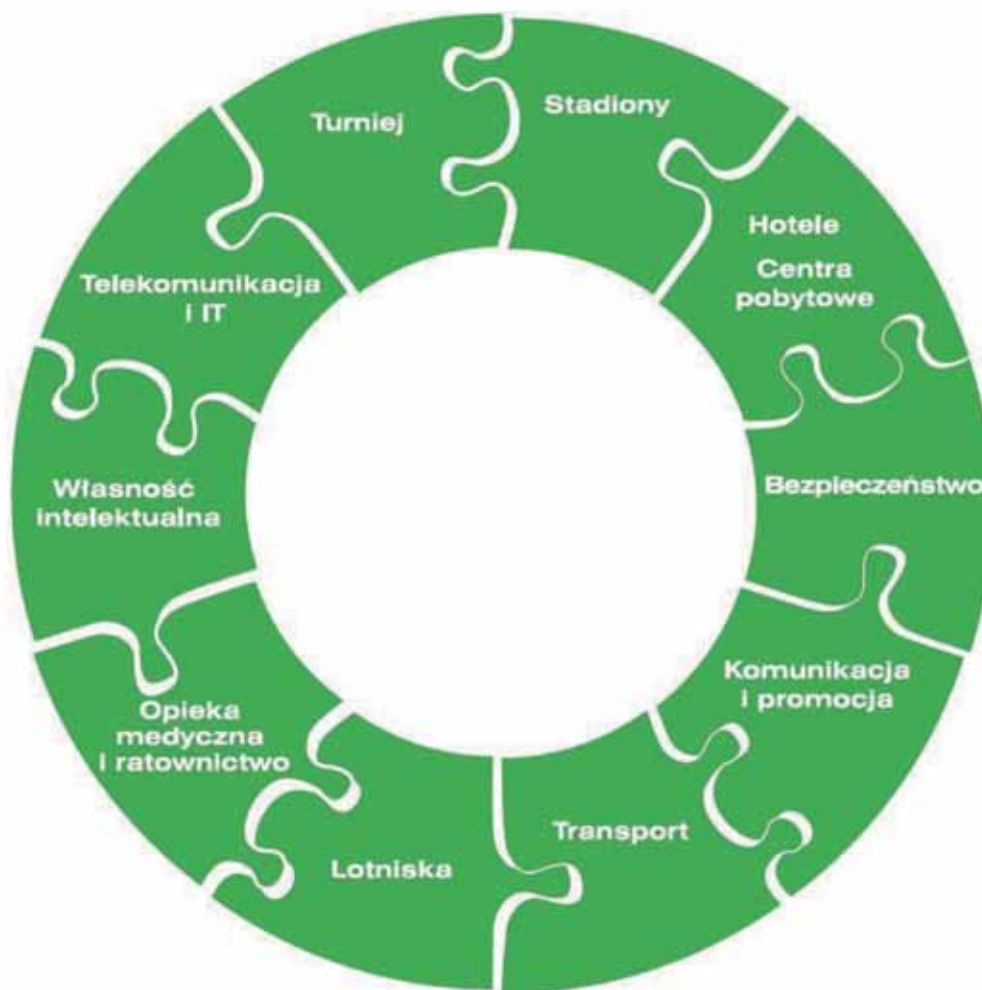
W kwietniu 2009 r. rząd przyjął **specustawę EURO 2012**, dzięki której szybciej można budować infrastrukturę przystadionową, parkingi, kompleksy sportowo-rekreacyjne czy centra pobytowe. Specustawa wprowadziła nowe zasady wywłaszczania, podobne do tych z tzw.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

specustawy drogowej (właściciele wywłaszczanych nieruchomości, oprócz odszkodowania, otrzymują dodatkowy bonus w wysokości 5 proc. Warunkiem jest przekazanie nieruchomości w ciągu 30 dni od decyzji o wywłaszczeniu. Ponadto właściciele budynków otrzymują po 10 tys. zł, np. na wydatki związane z przeprowadzką).

Powołana do działania **spółka PL.2012** (www.2012.org.pl) przygotowała dokładny plan działań, odpowiedzialności, w tym precyzyjny harmonogram prac na lata 2008–2012 tzw. Master Plan i Mapę Drogową, który krok po kroku opisuje kolejne działania związane z projektami inwestycyjnymi i organizacyjnymi. Harmonogram obejmuje ponad 360 projektów inwestycyjnych i ponad 200 projektów organizacyjnych. Określono także zasady współpracy rządu i polskich miast.

Ilość właścicieli projektów					150
Miasta	Infrastruktura miejska	Lotniska	Hotele 4* i 5*	Stadiony	Razem
Chorzów	11	1	0	1	13
Gdańsk	20	3	17	1	41
Kraków	8	7	0	2	17
Poznań	14	3	18	1	36
Warszawa	11	3	7	1	22
Wrocław	28	5	14	1	48
Razem	92	22	56	7	177
Generalna Dyrekcja Dróg krajowych i Autostrad					57
PKP SA & PKP PLK SA					47
Lotniska wspomagające					17
Centra pobytowe					96
Razem					394

Obszary koordynowane przez PL.2012

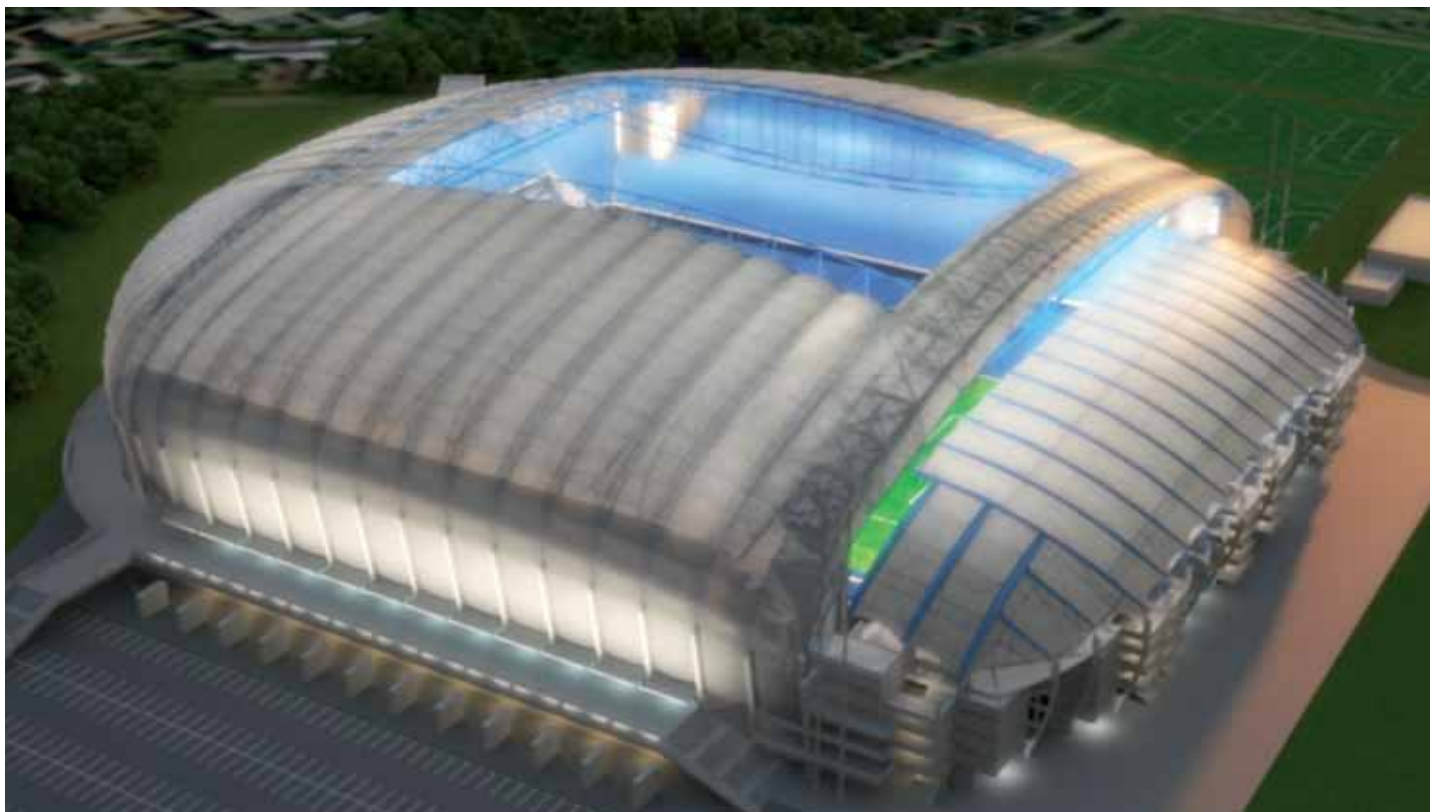
transformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

13 maja 2009 roku. Polska odniosła sukces. Komitet Wykonawczy UEFA potwierdził właściwy kierunek przygotowań Polski i polskich miast i poinformował, że zgodnie z wcześniejszymi umowami status miast — gospodarzy otrzymują 4 miasta: Gdańsk, Poznań, Warszawa, Wrocław i w nich odbędą się Mistrzostwa Europy UEFA EURO 2012.

Od transfor
do moder

nsformacji
modernizacji

Od transfor
do moder

ansformacji
modernizacji

Od transfor
do moder

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

Od transformacji
do modernizacji

transformacji
modernizacji

Rząd opracował nowoczesną wizję zapewnienia bezpieczeństwa na mistrzostwa. Działania służb mają przede wszystkim polegać na pomocy przybyłym na turniej gościom i kibicom przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa i przyjaznej atmosfery. **Liczne programy prewencyjno-edukacyjne** pomogą w wykształceniu pozytywnych postaw kibica, począwszy od najmłodszych obywateli. Nowo uchwalona **ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych**, która weszła w życie 1 sierpnia 2009 roku oprócz zaostrzenia represji wobec chuliganów stadionowych, wprowadziła szereg nowych rozwiązań, w tym między innymi instytucję służby informacyjnej (tzw. stewardów), której zadaniem będzie wsparcie służb porządkowych i pomoc kibicom.

Przygotowywana jest infrastruktura transportowa — porty lotnicze oraz kolej, ruszyły inwestycje na drogach, od listopada 2007 roku zakontraktowano budowę 1226 km nowoczesnych dróg krajowych. Odblokowano kluczowe inwestycje, które nie mogły doczekać się realizacji przez szereg lat, zakończono negocjacje i rozpoczęto budowę odcinka autostrady pomiędzy Grudziądzem a Toruniem (A1), Nowym Tomyślem i Świeckiem (A2). We wrześniu wyłonieni zostali wykonawcy odcinka autostrady pomiędzy Łodzią a Warszawą (A2). Ogłoszone zostały wszystkie przetargi na odcinki autostrad na EURO 2012, zamieszczone w Rządowy Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008—2012.

Polski Rząd traktuje proces przygotowań priorytetowo. Kluczowym i strategicznym jest współpraca z Ukrainą. Jest to od początku wspólny projekt i polski rząd jest w pełni zdeterminowany aby w roku 2012 był to wspólny sukces Polski i Ukrainy.

Panel XIII: Budowa armii zawodowej

W sierpniu 2008 r. rząd przyjął **Program Profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**. Jego głównym założeniem jest stworzenie armii zawodowej, która docelowo liczyć będzie do 100 tysięcy żołnierzy służby czynnej i do 20 tysięcy ochotników w Narodowych Siłach Rezerwowych. Prace nad zmianami prawnymi i organizacyjnymi ruszyły w MON od początku kadencji tego rządu.

Wśród już widocznych efektów prac jest pakiet siedmiu ustaw profesjonalizacyjnych. Jedną z nowel ustaw ze wspomnianego pakietu zniesiono **pobór do wojska** i wprowadzono nowy model służby ochotniczej. Dzięki temu w dniach 4–6 grudnia 2008 r. przeprowadzono ostatnie wcielenie do armii z przymusu, a 4 sierpnia 2009 r. Minister Obrony Narodowej pożegnał ostatnich odchodzących do cywila żołnierzy służby zasadniczej.

Bardzo istotna w procesie profesjonalizacji jest duża **nowelizacja ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej**, która została przyjęta przez rząd w marcu 2009 r. Nowe przepisy bezterminowo zawieszają obowiązek odbywania zasadniczej służby wojskowej, znoszą obowiązek przysposobienia obronnego i przeszkolenia wojskowego studentów, wprowadzają prawne możliwości pełnienia służby przez kobiety oraz tworzą Narodowe Siły Rezerwowe.

Nowelizacja ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, wprowadzająca, oprócz stałej zawodowej służby wojskowej, tzw. kontraktową służbę wojskową, zacznie obowiązywać 1 stycznia 2010 r. Nieodłącznym elementem profesjonalizacji wojska będzie stworzenie nowego systemu motywacyjnego dla żołnierzy, składającego się z dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych np. na wynajem mieszkania.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

Dzięki decyzjom rządu **coraz więcej młodych ludzi jest zainteresowanych pełnieniem służby wojskowej**. Do armii zawodowej trafiają najlepsi z nich, ochotników jest bowiem w tej chwili ponad 10 razy więcej niż wolnych miejsc służby w jednostkach wojskowych. Trzon nowej armii stanowią obecnie żołnierze, którzy swoje doświadczenie zawodowe pogłębiali w trakcie misji poza granicami kraju. Obecnie najważniejszym polskim kontyngentem jest ten w Afganistanie, nie można jednak zapominać o żołnierzach służących w Afryce, na Bałkanach, na Bliskim Wschodzie, czy w Iraku.

PANEL XIV: „Polska przyszłości”

Wybory parlamentarne 2007 r. stały się punktem zwrotnym **w sposobie myślenia i sprawowaniu rządów w Polsce**. Rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego podkreśla wagę **budowy zaufania między ludźmi i instytucjami publicznymi oraz kapitału społecznego**, opartych na otwartości, kreatywności i umiejętności stawiania czoła wyzwaniom współczesności, bez których nie będzie możliwa sprawniejsza i szybka modernizacja kraju w kolejnych latach. Wyrazem poparcia dla takiej wizji sprawowania rządów było zwycięstwo Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz stabilne poparcie społeczne dla wizji nowoczesnej Polski. Zaufanie, szerokie horyzonty myślenia, otwartość i gotowość do podejmowania wyzwań, łączą się z umiejętnościami myślenia strategicznego i umożliwiają podjęcie debaty o rozwoju cywilizacyjnym kraju w długiej perspektywie.

Proponujemy w związku tym dyskusję prowadzoną w dwóch wymiarach — pierwszym dotyczącym filozofii myślenia o wyzwaniach stojących przed Polską w perspektywie najbliższych 20 lat i drugim — wynikającym z praktycznych możliwości tworzenia instrumentów realizacji tych celów.

W pierwszym wymiarze najistotniejsze jest podjęcie dyskusji o nowym projekcie cywilizacyjnym, niezbędnym dla określenia aspiracji Polaków, w sytuacji gdy dwa dotychczasowe projekty — przemiany transformacyjne i akcesja do Unii Europejskiej — zostały zakończone. Ważne jest, aby nowy projekt cywilizacyjny różnił się od pomysłu IV Rzeczypospolitej, która stanowiła zaprzeczenie zaufania, była oparta na podejrzliwości, trwaniu i zapatrzeniu w przeszłość, niezdolności do współpracy. Nowy projekt cywilizacyjny, charakteryzujący kierunek działań rządu, przedstawiony w opublikowanym w czerwcu tego

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

roku Raporcie „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” przedstawia 10 dylematów i wyzwań, które stoją przed Polakami bez względu na poglądy polityczne. Podstawowym elementem łączącym wyzwania jest konieczność budowania w Polsce społecznego kapitału rozwoju — w przeciwieństwie do dominujących w przeszłości kapitału przetrwania (przed 1989 r.) i adaptacyjności (okres transformacji), określanego:

- ℞ aspiracjami (a nie roszczeniami),
- ℞ orientacją na przyszłość (a nie przeszłość),
- ℞ otwartym myśleniem o problemach globalnych (a nie prowincjonalizmie i strachu),
- ℞ współpracą i solidarnością (a nie skrajnym indywidualizmem i podejrzliwością),
- ℞ samorealizacją i strategią wspólnego rozwiązywania problemów (a nie obawach, przystosowaniu i narzekaniach).

Dyskusja o takim projekcie jest niezbędna i powinna dotyczyć przede wszystkim listy wyzwań stojących przed Polską oraz szans i zagrożeń w ich realizacji. Musimy zdawać sobie sprawę z faktu, że jeśli przy rosnącej konkurencyjności w gospodarce światowej Polska chce uniknąć zagrożenia dryfem rozwojowym, to należy w nowy sposób zdefiniować determinanty i polityki rozwoju. Za kluczowe czynniki rozwoju Polski w horyzoncie 2030 r. przyjmujemy:

- ℞ warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji,
- ℞ wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków,
- ℞ rozwój produktywności i innowacyjności,
- ℞ efektywną dyfuzję rozwoju w wymiarze regionalnym i społecznym,
- ℞ wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

Do powyższych czynników rozwoju odnosi się **wymiar praktyczny debaty**: projekt cywilizacyjny wymaga podjęcia przez Rząd działań, dzięki którym zostaną stworzone fundamenty realizacji tej wizji Polski 2030 — kraju, którego chcielibyśmy dla przyszłych pokoleń. Rząd konsekwentnie realizuje tę wizję poprzez:

- β przyjęty **Plan Stabilności i Rozwoju** oraz projektowany **Plan Rozwoju i Konsolidacji Finansów**, które dotyczą nie tylko mechanizmów przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z kryzysu gospodarczego ale przede wszystkim konstruują fundamenty długookresowej strategii rozwoju;
- β opublikowany w czerwcu br. **Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe”** stanowi podstawę dla opracowania Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju oraz dla ogólnospołecznej debaty nad przyszłością Polski; żaden poprzedni rząd polski nie przedstawił dokumentu strategicznego o takim charakterze, wykraczającym poza perspektywę jednego pokolenia;
- β powołany zarządzeniem PRM **Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju** dokonał uporządkowania dokumentów strategicznych — zmniejszył liczbę 213 obowiązujących strategii do 8 obszarów strategicznych, a także określił dla nich pakiety realizacyjne. W ramach Komitetu przyjęto m.in. dokument „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.”, który przeszedł już także przez KSRM;
- β finalizowane są prace nad **Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego**, na podstawie której możliwe będzie zintensyfikowanie rozwoju poszczególnych regionów Polski, bez uszczerbku dla żadnego z nich;
- β udało się już także wprowadzić **część praktycznych rozwiązań szczegółowych, zawartych w propozycjach Raportu „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe”**, m.in.:

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

- o przeprowadzono reformę emerytur pomostowych;
- o zdecydowano o intensywnej kontynuacji programu budowy dróg i autostrad;
- o przyjęto program „Radosna szkoła” oraz zdecydowano o obniżeniu wieku szkolnego;
- o znacznie zwiększono nakłady na naukę, a także rozpoczęto prace nad zmianami w nauce i szkolnictwie wyższym tak, aby możliwe było stworzenie podstaw pod gospodarkę wiedzy opartą na innowacji i kreatywności.

Najważniejszym aspektem dyskusji w ramach Panelu „Polska Przyszłości” będzie zatem nie tyle diagnoza proponowanego nowego projektu cywilizacyjnego dla Polski, ale przede wszystkim możliwość jego realizacji, implementacji narzędzi niezbędnych dla realizacji wizji Polski 2030 r.

Panel XV: „Solidarność pokoleń: dzieci”

Nowe przepisy zwalczające przemoc domową, surowe kary dla pedofilów, zwiększenie dostępności do dożywiania w szkołach, nowa ustawa o pieczy zastępczej, budowa „Orlików”, placów zabaw i świetlic w szkołach — to najważniejsze elementy nowej polityki wobec dzieci. Ponadto rząd zaproponował rozwiązania, dzięki którym łatwiejsze będzie godzenie pracy zawodowej z wychowywaniem dzieci.

W ramach nowej polityki wobec dzieci lutym 2009 r. rząd przyjął **ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**. Znowelizowane przepisy wprowadzają m.in. zakaz kar cielesnych, bezpłatną obdukcję u lekarza pierwszego kontaktu, możliwość zabrania dziecka z domu zagrożonego przemocą oraz nakaz opuszczenia lokalu przez sprawcę. Nowelizacja powstała we współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się zwalczaniem przemocy domowej. Teraz ustawą zajmuje się parlament.

Obok nowych przepisów zwalczających przemoc rząd przyjął ustawę wprowadzającą **wysokie kary dla pedofilów**. Po jej wejściu w życie gwałt na dziecku poniżej 15. roku życia będzie uznany za zbrodnię. Skazany za takie przestępstwo, po opuszczeniu więzienia, zostanie poddany przymusowemu leczeniu ambulatoryjnemu lub w zakładzie zamkniętym. Przejdzie tam terapię farmakologiczną i psychoterapię obniżającą popęd seksualny, co powinno zapobiec popełnieniu przez niego kolejnego przestępstwa. Ustawa czeka na podpis prezydenta.

Priorytetem rządu stało się zwiększenie dostępności uczniów do **bezpłatnego ciepłego posiłku w szkole**. W 2009 r. rząd przeznaczył dodatkowe 50 mln zł na dożywianie w szkołach. Uproszczono także procedury — w uzasadnionych przypadkach można zrezygnować z przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, aby zapewnić głodnemu dziecku darmowy posiłek. O przyznaniu posiłku może decydować samodzielnie dyrektor szkoły.

transformacji
modernizacjiOd transformacji
do modernizacjitransformacji
modernizacji

W połowie 2009 r. rząd przyjął projekt założeń o wspieraniu rodziny i systemie **pieczy zastępczej nad dzieckiem**. Kończą się prace nad przygotowywanym w oparciu o te założenia projektem **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**. Nowe rozwiązania zakładają upowszechnienie rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym zwłaszcza zawodowej pieczy zastępczej, zmianę standardów w istniejących placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w szczególności — zmniejszenie wielkości placówek, Działaniom będzie towarzyszyć profilaktyka i intensywna praca z rodziną biologiczną dzieci zagrożonych umieszczeniem lub już objętych pieczą zastępczą (powołanie gminnych asystentów rodzinnych, gminnych zespołów interdyscyplinarnych, tzw. rodzin wspierających).

W ramach weryfikacji wysokości świadczeń rodzinnych rząd podwyższył o ponad 40% kwoty zasiłków rodzinnych, a także o ok. 24% kwotę świadczenia pielęgnacyjnego przyznawanego rodzinnym opiekunom osób niepełnosprawnych wymagających szczególnej opieki. Dodatkowo, rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, usuwający wymóg kryterium dochodowego przy przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego opiekunom osób niepełnosprawnych oraz opłacanych za nich z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne. W efekcie tych zmian na świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego rząd przeznaczył w projekcie ustawy budżetowej na 2010 r. **o 12% więcej pieniędzy**.

Ostatnim elementem polityki rządu wobec dzieci jest **budowa „Orlików”, placów zabaw oraz świetlic w szkołach**. Program budowy „Orlików” rozpoczął się w kwietniu 2008 r. W latach 2008—2012 powstanie ponad 2 tys. kompleksów składających się z boiska piłkarskiego, wielofunkcyjnego boiska do gry w koszykówkę i siatkówkę oraz budynku zaplecza sanitarno-szatniowego. Dotychczas powstało ponad 800 „Orlików” na terenie całego kraju. Program rządowy „Radosna szkoła”, który zakłada budowę placów zabaw oraz świetlic będzie kosztował 2,5 mld zł do 2014 roku.

W ramach rozwiązań mających na celu ułatwienie godzenia pracy zawodowej z wychowaniem dzieci rząd zdecydował o wydłużeniu urlopów macierzyńskich, wprowadzeniu dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu ojcowskiego.

PANEL XVI: „Środowisko — potencjał do rozwoju Polski”

Ochrona środowiska to ważny dział gospodarki narodowej, w której zatrudnionych jest kilkaset tysięcy pracowników i która tworzy inwestycje pobudzające koniunkturę gospodarczą — **inwestycje w ochronie środowiska stanowią ok. 8 proc. wszystkich w Polsce.**

nsformacji
modernizacji

Polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska jest bardzo restrykcyjna, tak jak i kary za nieprzestrzeganie przepisów. Polska postawiła na **partnerską współpracę z Unią Europejską i rozwiązywanie konfliktów**, a przez to przyspieszanie rozwoju gospodarczego. Dzięki temu udało się **zakończyć nabrzmiały konflikt w sprawie Doliny Rospudy** i rozpocząć budowę obwodnicy zgodnie z prawem.

Dokonano pełnego wdrożenia środowiskowego prawa unijnego do prawodawstwa krajowego. Odrobiono zaległości w zakresie **GMO** (ustawa w sejmie) czy odpadów. Stworzono **pakiet ustaw racjonalizujących gospodarkę odpadami**, który daje prawną bazę do wprowadzania na skalę krajową odzysku i recyklingu: szkła; metalu; makulatury; odpadów elektrycznych i elektronicznych; baterii i akumulatorów i starych samochodów. Nowoczesny system gospodarki odpadami spowoduje: zamykanie starych, szkodliwych dla środowiska wysypisk i oddanie władztwa nad odpadami administracji samorządowej — uporządkowanie rynku i sprostanie wysokim wymaganiom unijnym.

ansformacji
modernizacji

Skutecznie wydawane są środki unijne w największym w Unii Europejskiej Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko: ponad 200 umów o łącznej wartości ponad 4 mld zł, dzięki któremu wspierane są inwestycje służące ochronie środowiska.

Wysoki status ochrony przyrody w prawodawstwie UE powodują, że budowa infrastruktury odbywa się z uwzględnieniem wartości przyrodniczych. Żeby ułatwić sprostanie tym wymogom powołano Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, dzięki której **przyspieszono wydawanie decyzji środowiskowych niezbędnych do budowy dróg i autostrad: z 300 do 100 dni.**

Polska **zakończyła także wyznaczanie obszarów NATURA 2000** odblokowując tym samym wiele inwestycji, środków unijnych i ustanawiając jasne zasady dla inwestorów — likwidując obszar niepewności.

Katastrofalne skutki zmian klimatu już teraz zaczynają dotykać Polski: gwałtowne nawałnice, czy okresy dotkliwej suszy. Niezbędna jest wczesna identyfikacja zagrożeń oraz opracowanie metod zapobiegania, dlatego rozpoczęliśmy **tworzenie długoterminowej strategii dla Polski w zakresie adaptacji do zmian klimatu, która wpłynie na poprawę zdrowia Polaków i bezpieczeństwa kraju.**

Zaczęliśmy też zarabiać na klimacie: sprzedaliśmy pierwszą partię zaoszczędzonych dzięki skutecznej restrukturyzacji polskiej gospodarki nadwyżek jednostek emisji CO₂ za 25 mln euro, jednocześnie wprowadzając do polskiej gospodarki pół miliarda środków na inwestycje, które będą tym samym wspierać realizację pakietu klimatyczno — energetycznego.

Panel XVII: „Polskie rolnictwo istotnym elementem rolnictwa UE”

Szeroko rozumiane rolnictwo i obszary wiejskie są jednym z najważniejszych sektorów gospodarki w Unii Europejskiej. Świadczy o tym fakt, że ponad połowa unijnego budżetu przeznaczona jest na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej. Rolnicy i przetwórcy branży rolno-spożywczej należą do tej grupy, która najlepiej wykorzystuje wszelkie dostępne środki finansowe. Nastąpiło przyspieszenie absorpcji środków z Unii Europejskiej.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa **wypłaciła rolnikom i przetwórcom żywności ponad 10 mld zł.** z PROW 2007—2013. Do końca roku **wypłaci kolejne 2,2 mld zł.** Tempo i skala wypłat jest najwyższe ze wszystkich realizowanych programów.

Przyspieszona została wypłata płatności bezpośrednich. W grudniu 2008 r. tj. pierwszym miesiącu wypłat, **rolnicy otrzymali prawie 4,3 mld zł., czyli o ponad 2 mld zł. więcej niż w grudniu 2007 r.** W tym roku wypłatę z tytułu gospodarowania w niekorzystnych warunkach (ONW) rozpoczęto od 16 października. Za rok 2009 **ok. 700 tys. rolników otrzyma** z tytułu ONW **ok. 1,3 mld zł.**

W sumie do wykorzystania środków unijnych przez polską wieś jest 17,2 mld euro z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007—2013.

Jednym z najważniejszych zadań jest obecnie przegląd Wspólnej Polityki Rolnej. Wyniki przeglądu zasługują na pozytywną ocenę. Udało się:

- uzyskać możliwość kontynuowania obecnego, prostego systemu płatności bezpośrednich do 2013 r.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

- uzyskać dodatkowe środki w kwocie 90 mln euro między innymi na wsparcie sektora mleczarskiego. Była to pierwsza po 2004 roku propozycja wyrównania płatności w UE — złożona przez Polskę; sektor mleczarski może ponadto liczyć na kolejne środki przewidziane dla producentów mleka w Unii w ramach kwoty 280 mln euro *(18—20 mln)*
- uzyskać dodatkowe środki na działania w zakresie obszarów wiejskich — ok. 170 mln euro na tzw. „nowe wyzwania”
- uniknąć istotnego ograniczenia działań interwencyjnych na rynkach rolnych w ramach WPR. Obecna sytuacja na rynku mleka wskazuje wyraźnie, iż Polska miała rację domagając się, już wiele miesięcy temu, (w październiku) interwencji na tym rynku
- sukcesem jest też rozłożenie w czasie wdrażania wymogów cross-compliance *(zasady wzajemnej zgodności, która oznacza powiązanie wysokości uzyskiwanych płatności bezpośrednich ze spełnianiem przez beneficjentów określonych wymogów)* do 2011 roku w zakresie bezpieczeństwa żywności do i 2013 r. w zakresie dobrostanu zwierząt.

Działania na unijnych forach są niezbędne, gdyż czeka nas reforma Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2013, a Polska jest krajem o bardzo dużym potencjale produkcji rolnej i należy w tej dziedzinie do unijnej czołówki spośród 27 państw członkowskich.

Dzięki takiej postawie możemy pochwalić się dodatnim saldem w handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi.

W okresie 9-ciu miesięcy tego roku w skali całej gospodarki mieliśmy ujemne saldo w handlu zagranicznym, podczas gdy w przypadku artykułów rolno-spożywczych było ono dodatnie i wyniosło plus 1 699 mln EUR i było o ok. 64% wyższe niż w analogicznym okresie 2008 r. *(plus 1 037 mln EUR)*.

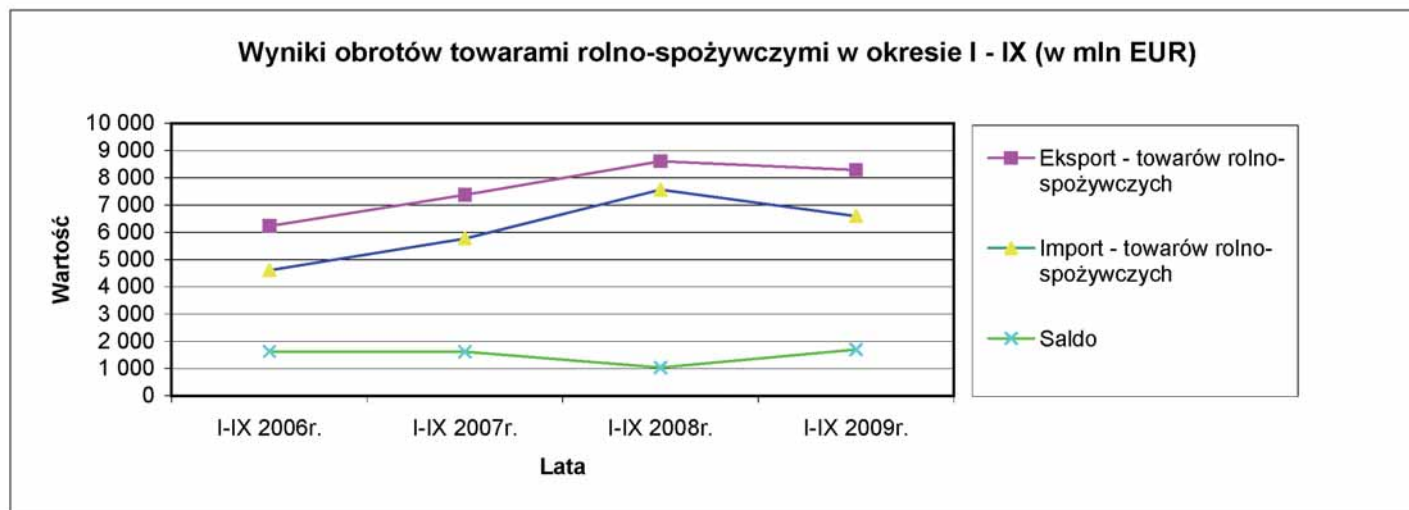
Departament Rynków Rolnych

Wyniki obrotów towarami rolno-spożywczymi w okresie I - IX 2009 [mln EUR]

OGÓŁEM

	I-IX 2006r.	I-IX 2007r.	I-IX 2008r.	I-IX 2009r.
Eksport - towarów rolno-spożywczych	6 229	7 373	8 604	8 289
Import - towarów rolno-spożywczych	4 606	5 763	7 567	6 590
Saldo	1 624	1 610	1 037	1 699

Źródło: Min. Finansów

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

Panel XVIII: „Polska Cyfrowa”

W grudniu 2008 roku rząd przyjął **Strategię Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego** do 2013 r. W celu realizacji strategii podjęto szereg inicjatyw, których liderami są instytucje odpowiedzialne za poszczególne obszary działania administracji. Ponadto powołany został zespół Polska Cyfrowa, który przygotował zbiór praktycznych rekomendacji i zaleceń, a także propozycji zmian legislacyjnych.

Dorobkiem prac zespołu **Polska Cyfrowa** jest m.in. przyjęta przez rząd **ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**, która usuwa bariery prawne i proceduralne w budowie infrastruktury telekomunikacyjnej. Dzięki nowym przepisom usprawnione zostaną procesy inwestycyjne w telekomunikacji i zwiększona konkurencja na rynku telekomunikacyjnym, co w rezultacie zapewni Polakom łatwiejszy i tańszy dostęp do Internetu. Ponadto umożliwiają samorządom podejmowanie działalności telekomunikacyjnej na tych obszarach, na których taka działalność jest nieopłacalna biznesowo, a także wprowadza wiele nowych rozwiązań np.: odrębna własność włókien światłowodowych, zakaz umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczeń czy wyłączeń dla inwestycji telekomunikacyjnych, czy też obowiązek lokalizowania przez zarządców dróg kanałów technologicznych.

W ramach rozwoju elektronicznej administracji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji trwają przygotowania do udostępnienia wszystkim obywatelom z początkiem 2011 roku **dowodów osobistych z podpisem elektronicznym**. Równocześnie trwają intensywne prace związane z rozwojem portalu administracji publicznej — **ePUAP**, za pośrednictwem którego istnieje możliwość załatwiania coraz większej liczby spraw „przez Internet”.

nsformacji
modernizacjiOd transfor
do moderansformacji
modernizacji

Obok portalu ePUAP i narzędzi umożliwiających załatwianie za jego pośrednictwem spraw przez obywateli, niezwykle istotnym elementem budowanej e-administracji jest dostęp do rejestrów zawierających referencyjne dane o obywatelu, niezbędne do załatwienia określonej sprawy. Dlatego też prowadzone są prace w zakresie **modernizacji systemu PESEL i budowy nowego rejestru w postaci centralnego rejestru aktów stanu cywilnego**, dzięki któremu wszystkie informacje z zakresu aktów stanu cywilnego staną się dostępne zdalnie.

Aby w pełni efektywnie wykorzystać możliwości, jakie dają dziś nowe technologie, zainicjowano zmiany legislacyjne ukierunkowane na zniesienie barier prawnych i proceduralnych w traktowaniu dokumentów elektronicznych oraz czynności dokonywanych drogą elektroniczną, jako równoważnych papierowym dokumentom i osobistemu stawiennictwu. Kompleksowa nowelizacja ustawy o informatyzacji, kodeksu postępowania administracyjnego i innych ustaw jest obecnie przedmiotem zaawansowanych prac legislacyjnych w Sejmie.

Dzięki zmianom wprowadzonym w prawie oświatowym szkoły **mogą zastępować tradycyjne dzienniki papierowe e-dziennikami**, wydawcy przygotowują podręczniki wyłącznie w wersji elektronicznej, a uczniowie niewidomi korzystać z adaptacji podręczników udostępnianych on-line. Trwają prace nad wprowadzeniem możliwości kształcenia e-learningowego dla polskich dzieci za granicą. Ministerstwo Edukacji Narodowej kończy prace nad projektem nowego Systemu Informacji Oświatowej, który umożliwi efektywne zarządzanie oświatą na wszystkich szczeblach poprzez zbieranie i analizę on-line informacji o polskim systemie edukacji.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpoczął realizację zakrojonego na wiele lat programu **digitalizacji dóbr kultury ich gromadzenia, przechowywania i udostępniania**. W ramach programu **Biblioteka plus**, polskie biblioteki przekształcają się w multimedialne centra dostępu do wiedzy. Cyfryzacja nie tylko umożliwia użytkownikom Internetu na całym świecie kontakt ze zbiorami polskich muzeów, archiwów, ale jednocześnie otwiera nowe pola aktywności kulturalnej, pozwala na uczestnictwo w procesach tworzenia nowych treści.

Dzięki realizowanym z wykorzystaniem środków unijnych programom **powstają setki nowych firm świadczących e-usługi**. Samorządy coraz skuteczniej walczą z wykluczeniem cyfrowym. Tylko jesienią 2009 roku ponad 100 samorządów zainicjowało projekty, w ramach których do wykluczonych cyfrowo trafią komputery z dostępem do internetu i pakietami szkoleniowymi. Niezbędny sprzęt trafi też do szkół, domów kultury i bibliotek. Samorządy budują regionalne sieci szerokopasmowe, co w połączeniu z dotacjami na tzw. „ostatnią milę” powoduje, że Internet staje się w Polsce powszechnie dostępny.

nsformacji
modernizacji

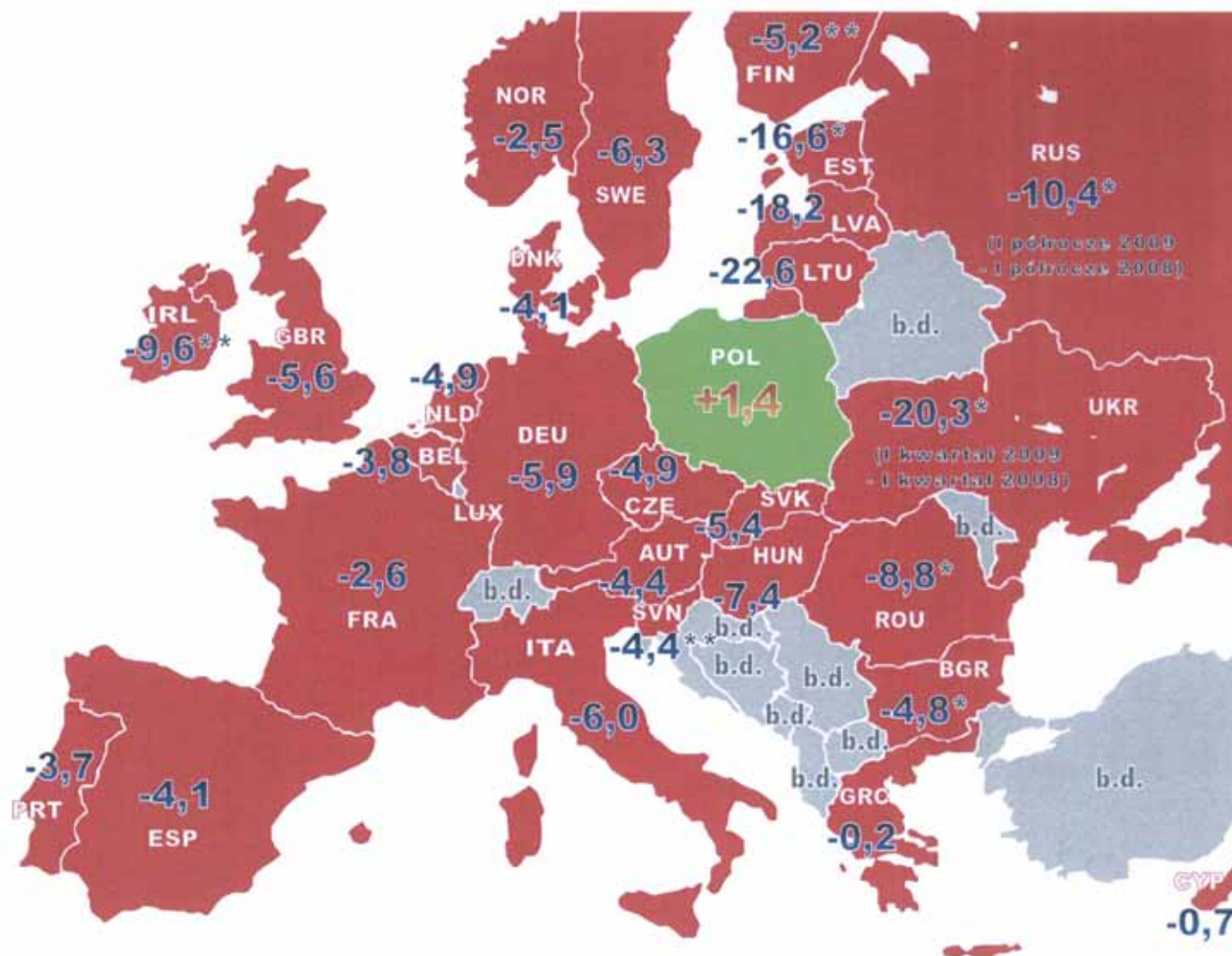
Z kolei Minister Infrastruktury zmienił rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Od 8 lipca 2009 r. min. **budynki mieszkalne oraz budynki użyteczności publicznej powinny być wyposażone**, a nie jak poprzednio tylko być przystosowane do wyposażenia, **w instalację telekomunikacyjną**.

Ponadto Minister Infrastruktury prowadzi prace nad nowelą rozporządzenia, której celem jest podwyższenie (a więc dostosowanie do obecnego rozwoju techniki) dotychczasowych przepływności Internetu dla jednostek uprawnionych., takich jak: szkoły publiczne, szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, zakłady kształcenia nauczycieli, publiczne centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i poradnie psychologiczno-pedagogiczne, publiczne placówki doskonalenia nauczycieli i publiczne biblioteki pedagogiczne, publiczne biblioteki, szkoły wyższe. Obecnie obowiązujące prędkości przepływności na poziomie 256 kbit/s do i 64 kbit/s od jednostki uprawnionej, mają zostać stopniowo zastąpione prędkościami 2 Mbit/s do i 1 Mbit/s od jednostki uprawnionej.

Od transfor
do moderansformacji
modernizacji

PKB w Europie: II kwartał

dane dla Polski: Eurostat

spadek PKB
w II kw. '09
(II kw. '09 – II kw. '08)

** prognozy Komisji
Europejskiej

* dane
nieodsezonowane
(nsa); krajowe urzędy
statystyczne

wzrost PKB
w II kw. '09
(II kw '09 – II kw '08)

